

ONAS

nr 25 / marzec 2022

Kwartalnik Gminy Kurów

**Drodzy Mieszkańcy!
Szanowni Państwo!**

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzę Państwu, aby stały się one czasem okazania sobie szacunku i miłości. Niech Wielkanoc przepełni nas radością. Proszę przyjąć również życzenia zdrowia, wszelkiej pomyślności oraz pogody ducha.

Dziękuję wszystkim za okazwane wsparcie uchodźcom z Ukrainy i troskę o drugiego człowieka w potrzebie.

Niech szczęście i pokój zagości w naszych domach. Wesołego Alleluja!

Wójt Gminy Kurów Arkadiusz Małecki

Зі святом Великодня! Христос Воскрес! У цей світлий і урочистий день Пасхи бажаю вам добра, благополуччя і миру! Нехай ваше життя оновиться разом із приходом весни, а почуття світлої радості ніколи не покидає душу. Бажаю гармонії, великої любові, сімейного затишку і щастя!

O Nas
Kwartalnik Gminy Kurów
Adres redakcji: Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie
24-170 Kurów, ul. Kilińskiego 2
e-mail: kwartalnik.kurow@gmail.com, tel. 81 881 10 99
Wydawca: Gmina Kurów
24-170 Kurów, ul. Lubelska 35

Redaktor naczelna: Ewa Paprocka
Projekt graficzny, skład: Mateusz Borny
Druk: Drukarnia Standruk
20-150 Lublin, ul. Mariana Rapackiego 25

ISSN 2544-6355
Nakład: 1200 egzemplarzy
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść nadesłanych artykułów i zastrzega sobie prawo do zmiany tytułów, skracania i korekty tekstów. Treści chronione są prawem autorskim. Wszelkie przedruki całości lub fragmentów artykułów możliwe są wyłącznie za zgodą wydawcy.

Okładka: palma wielkanocna, rękodzieło. Wykonanie: Maria Jedut, Olesin. Fot. Mateusz Borny
Strona 1: pisanka wielkanocna, rękodzieło. Wykonanie: Lidia Szalas, Józefów. Fot. Mateusz Borny
Okładka tylna: dokumentacja fotograficzna zespołu pałacowo-parkowego w Olesinie, skan kliszy średniego formatu, autor nieznan, archiwum GOK w Kurowie

Zapomniany powiat – powiat kurowski

Tekst: Elżbieta Kędzierska

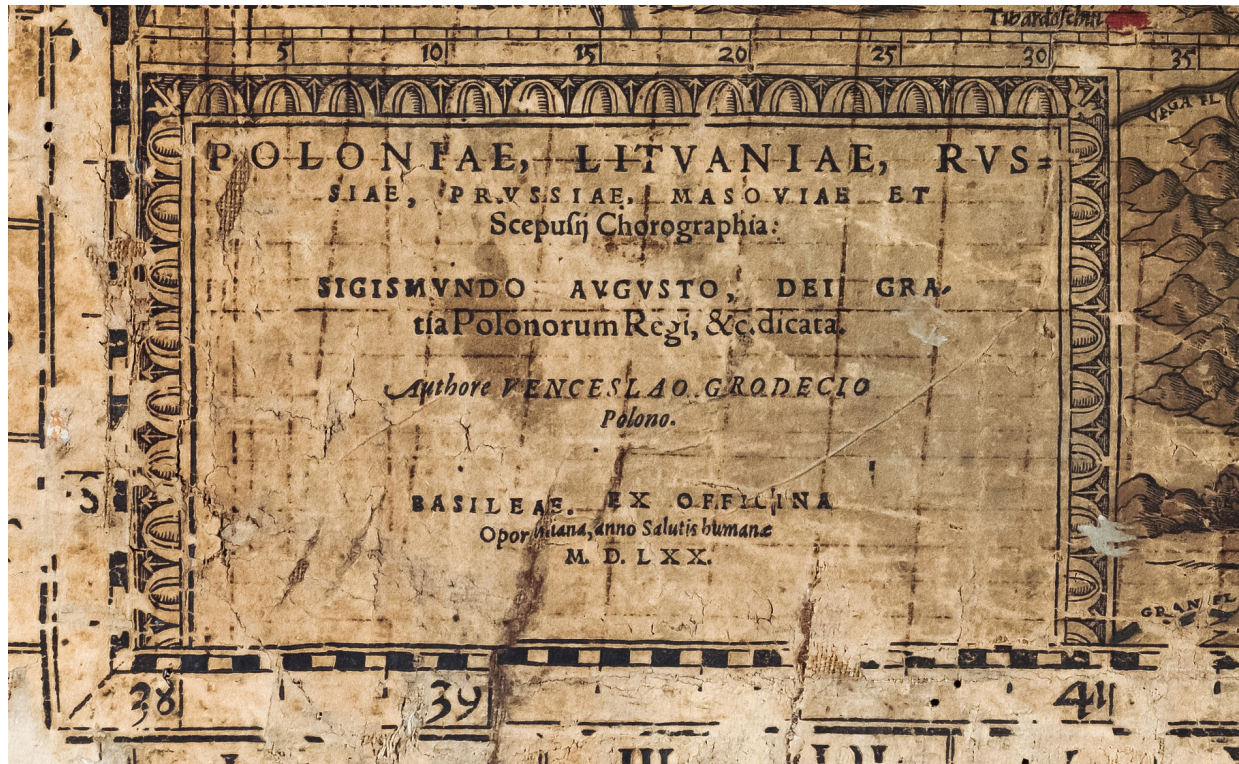
Pochodzenie terminu „powiat” wiąże się z instytucją słowiańskiego wiecu czyli zgromadzenia ludowego, na który zwoływana była okoliczna ludność. W czasie takich wieców podejmowano ważne decyzje dotyczące problemów wspólnych dla wszystkich mieszkańców danego terenu. Rozstrzygano też różne kwestie sporne, nakładano kary, co wiązało się z utrzymaniem porządku społecznego. Jak zobaczymy, także dawne powiaty były bardzo mocno powiązane z organizacją sądowniczą i z czasem stały się jednostkami administracji terytorialnej.

W okresie wczesnego średniowiecza w państwie piastowskim podstawową jednostką administracji terytorialnej były opola. Stanowiły one wspólnoty rodowo-terytorialne, a jednocześnie najniższe szczeble administracyjno-podatkowe. Termin „opole” określał lokalny związek osiedleńczy, skupiony wokół pola uprawianego przez mieszkańców danej społeczności. Oznaczał także terytorium zamieszkałe przez tę społeczność. W skład wspomnianej jednostki wchodziło od kilku do kilkunastu wsi. Organizacja opolna przetrwała do późnego średniowiecza, a obecnym jej odpowiednikiem jest gmina. Natomiast jednostkę średniego szczebla stanowiła kasztelania (okręg grodowy). Mianowany przez księcia kasztelan posiadał władzę sądową nad

ludnością zamieszkującą daną kasztelanię, a w przypadku działań militarnych dowodził miejscowym rycerstwem. Lubelskie, leżące w owym czasie na terenie ziemi sandomierskiej, posiadało kasztelanie w Lublinie i Łukowie.

Na ziemiach polskich pierwsze powiaty pojawiły się w II połowie XIV w. przejmując część funkcji kasztelanii. W końcu XIV w. funkcjonował nowy system podziału terytorialnego, opierający się na ustroju sądowo-ziemskim. Sądy ziemskie nie posiadały stałych siedzib i miały charakter objazdowy. W trakcie przemieszczania się po kraju zatrzymywały się w znaczniejszych ośrodkach miejskich. Można powiedzieć, że w skład powiatów wchodziły tereny leżące w pobliżu wspomnianych

miast i zamieszkująca je ludność, która podlegała sądom ziemskim. Natomiast tak zwane ziemie będące wyższą jednostką terytorialno-administracyjną składały się z kilku powiatów sądowych. Każda z ziemi podlegała sądowi książęcemu, w skład którego wchodził sędzia, podsędki i miejscowi urzędnicy. Ówczesne powiaty miały charakter powiatów sądowych. W XV w. na terenie ziemi lubelskiej istniały: w Lublinie, Łukowie, Urzędowie i w Kurowie. Ośrodkiem władzy sądowniczej była także Wąwolnica, jako siedziba sądu wojewody lubelskiego i sądu kasztelana lubelskiego.

Nie znamy genezy utworzenia powiatu kurowskiego, jak też dokładnej daty jego powstania. „Słownik historyczno-geograficzny województwa lubelskiego w średniowieczu” podaje informacje, że powiat kurowski (łac. *Districtus Curoviensis*) funkcjonował bardzo krótko, w latach 1456 – 1466. W rzeczywistości już w 1466 r. określając interesujący nas powiat stosowano przymiotnik *lublinensi* (lubelski) zamiast wcześniej stosowanego *curoviensi* (kurowski). Wiadomości o nim zawarte są w księgach ziemskich lubelskich: nr 5 z lat 1460 – 1466 i nr 10 z 1462 r., w aktach kurowskiego sądu ziemskiego wpisanych we wspomnianych księgach, a jeszcze inne z akt ziemskich lubelskich. W powyższych źródłach prawa możemy znaleźć zeznania właściciela Kurowa, Klementowic i innych miejscowości, dotyczące wykonywanych transakcji majątkowych. Obok tych zapisów określano przynależność administracyjną poszczególnych posiadłości i stąd wiemy o istnieniu powiatu kurowskiego. Inną grupę dokumentów stanowią akty prawne zawierające urzędowe

wiadomości na temat powiatu. Są to wspomniane już oblaty (wpisy aktów prawnych) z ksiąg kurowskich, stanowiące dowód działania sądu ziemskiego w Kurowie oraz akt z 1465 r. zawarty w księdze ziemskiej nr 5, dotyczący likwidacji omawianego powiatu. Wspomniany dokument niezbicie stwierdza istnienie powiatu kurowskiego, roków (posiedzeń sądu) w Kurowie i akt wytwarzanych w sądzie. Zapis z lutego 1462 r. podaje skład sądu kurowskiego wymieniając takie osoby jak: Andrzej z Leśca jako podsędek lubelski, Piotr z Radawca, Mikołaj Schirek ze Szczuczek, Niemierza Lyesczczski, Piotr Oganek, Idzi Spiczyński, Piotr z Drzewcy. Wymieniony Andrzej z Leśca pełnił też funkcję podsędka lubelskiego, możliwe więc, że jako wspomniany podsędek lubelski sprawował funkcję sędziego w Kurowie, a pozostali członkowie sądu byli jego asesorami. W takim wypadku można uważać, że nie było oddzielnego sądu kurowskiego, a działał tam sąd ziemski lubelski na rokach (posiedzeniach) wyjazdowych. Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku Urzędowa, gdzie sąd ziemski działał analogicznie w XVI i XVII w. Każde województwo lub ziemia miało własny sąd ziemski, który objędział województwo i sądził w różnych miejscowościach sprawy z przylegających do nich okręgów. W ten sposób powstały powiaty sądowe. Sądy ziemskie rozstrzygały wszystkie niezastrzeżone dla innych sądów sprawy szlachty osiadłej. Właściwość przedmiotowa sądów ziemskich odnosila się do spraw cywilnych, a więc dziedziczenia, działów majątkowych, zawieranych transakcji, dochodzenie odszkodowań itp. Od 1454 r. sesje sądowe odbywały

się cztery razy rocznie dla każdego z powiatów. A co możemy powiedzieć o zakresie terytorialnym *districtus curoviensis*? Nie znamy dokładnej wielkości terenu powiatu kurowskiego. Można stwierdzić, że w granicach jego leżały: Klementowice, Bochońnica, Wierzchniów, Stok, Płonki, Brzozowa Gać, wieś o nieistniejącej dziś nazwie – Wielice (być może dzisiejsza Wolica) i Wola Wielicka, jak też miasto Kurów, będące stolicą powiatu i miejscem roków sądowych. Możliwe, że w obrębie granic powiatu leżały także inne miejscowości nie wspomniane w aktach, a także Tomaszowice, Strzeszkowice i Krępiec. Ostatnie z wymienionych miejscowości należały do powiatu albo były w jakiś sposób z nim związane.

24 czerwca 1465 r. w Lublinie miało miejsce wydarzenie, w którym brali udział Grot z Ostrowa (podkomorzy lubelski), Jakub Koniński, Jan Bychawski, Marcin z Bobów, Wojciech Jaroski i Stogniew ze Szczuczek. Wymienione powyżej osoby postanowiły o likwidacji sądu kurowskiego i równoczesnym przeniesieniu jego akt do Lublina. Podobne postanowienie dotyczyło również dokumentów pochodzących z sądu znajdującego się w Urzędowie. Wprowadzono obligatoryjne prowadzenie wszystkich spraw sądowych w Lublinie – kurowskich jak i urzędowskich. Wraz z zamknięciem sądu w Kurowie został zlikwidowany i powiat kurowski, a teren jego wszedł w granice powiatu lubelskiego. Likwidacja powiatów w ziemi lubelskiej nie była w tym czasie czymś wyjątkowym. Podobnie działo się w pozostałej części województwa sandomierskiego (do którego należała ówczesna ziemia lubelska) i w sąsiednim województwie krakowskim. Przykładowo w województwie sandomierskim

usunięto powiaty: szydlowski, chęciński, opoczyński i tarnowski. Zdarzały się także sytuacje odwrotne, kiedy przywracano zlikwidowane sądy. Biorąc pod uwagę istniejący później powiat urzędowski czy opoczyński, oba powiaty zostały przywrócone.

Niestety istnienie i funkcjonowanie *districtus curoviensis* okazało się być krótkotrwałym epizodem. Z pewnością do powstania powiatu przyczynił się Piotr Kurowski herbu Szreniawa, któremu Kurów zawdzięczał swoją lokację miejską na prawie magdeburskim z 1442 r. Likwidacja tego okręgu administracji sądowej miała miejsce dwa lata po śmierci Piotra, który zmarł w 1463 r.

Przedstawiona tematyka jest stosunkowo mało znana i rzadko poruszana w opracowaniach historycznych. Nasza wiedza jest w tym przypadku bardzo uboga i fragmentaryczna. Tym bardziej warto przypomnieć o istnieniu tego zapomnianego ośrodka administracyjno-sądowego jakim był powiat kurowski.

Literatura:

- Boreczek K. A. – *Właściciele Kurowa i jego dóbr ziemskich*
 Maciejewski T. – *Historia ustroju i prawa sądowego Polski*
 Moniuszko A. – *Prawo sądowe Rzeczypospolitej szlacheckiej (XVI – XVIII w.)*
 Stankowa M., Paulowa S. – *Powiat kurowski w ziemi lubelskiej*
 W artykule wykorzystano fragmenty mapy autorstwa W. Grodeckiego – *Poloniae, Lituaniae, Russiae, Prussiae, Massoviae...* wyd. w 1570 r. w Bazylei pochodzącej ze strony:
www.umcs.pl/pl/aktualnosci,58,wystawa-lubelszczyzna-na-mapach-dawnych,28737.chtml#page-2

Ulicami Kurowa Nowy Rynek

Brak materiałów źródłowych nie pozwala stwierdzić, kiedy dokładnie powstał. Pewne jest, że przed wojną polsko-szwedzką (1655 – 1660). W księgach miejskich Kurowa, jak i lubelskich, grodzkich i ziemskich, nazwa taka nie występuje. Pojawia się ona dopiero po 1660 roku.

Prawdopodobnie w czasie wspomnianego „potopu” – podczas prze-marszu wojsk polskich, szwedzkich i sprzymierzonych z obydwoma stronami – istniejący wtedy w Kurowie rynek uległ dewastacji. Stąd władze miejskie mogły zdecydować o wyznaczeniu terenu pod nowy rynek, nadając mu jednocześnie taką nazwę. W centralnym miejscu usytuowano zbiornik wodny zwany „Ordonem” (choć mieszkańcy w pospolitej mowie używali nazwy „Ordun”). Pełnił on rolę zbiornika przeciwpożarowego. W XX wieku, aż do końca lat sześćdziesiątych, na Nowym Rynku odbywały się targi. W XXI wieku władze gminy zadbały o rewitalizację Nowego Rynku. Na środku zbiornika wodnego usytuowano fontannę, wokół ułożono kostkę brukową, ustawiono ławki, posadzono drzewa i krzewy. Tak stał się on miejscem zachęcającym do odpoczynku i rekreacji. Obiektem związanym krajobrazowo z tą częścią Kurowa jest kapliczka słupowa z dwiema pamiątkowymi tablicami. Starsza ufundowana „**PODZAS WOJNY EUROPEJSKIEJ Z DOBROWOLNYCH OFIAR MIESZCZAN M. KUROWA**”, druga zawiera inskrypcję: „**ZA WIARĘ I OJCZYZNĘ – W 135 ROCZNICĘ WYBUCHU POWSTANIA STYCZNIOWEGO W HOŁDZIE JEGO UCZESTNIKOM**”.

**Tekst: Krzysztof Andrzej
Boreczek**

Nowy Rynek, koniec lat 50-tych XX wieku.
Widoczne domy Państwa: Drażkiewiczów,
Skoneckich, Mazurków, Wójcickich, Witkowskich.
Autor zdjęcia: Gustaw Sadurski
Archiwum GOK w Kurowie

Widok z Buchalowiec w stronę Kurowa. Fot. Mateusz Borny

Kurów nad rzeką Kurówką na turystycznym szlaku Regionu Lubelskiego

Tekst: Andrzej Wasilewski

W roku 2017 upłynęło 700 lat od roku 1317, w którym Lublin, stary gród nad Bystrzycą uzyskał prawo miejskie magdeburskie nadane mu przez Władysława Łokietka. Po najazdach plemion ze wschodu, rok 1317 otworzył nowy rozdział dziejów Lublina i ziemi lubelskiej. Potrzebne było wtedy wsparcie rodów rycerskich, aby móc skutecznie strzec mieszkańców oraz kupców, podążających szlakami handlowymi łączącymi wschód z zachodem. Realizację tego zadania umożliwiły nadania ziemi zasłużonym małopolskim rodowi wspierającym króla w walce o Polskę. Ziemie położone w sąsiedztwie królowej polskich rzek – Wisły były szczególnie ważne. W kierunku Wisły podążali kupcy a w XIV i XV wieku powstawały zamki i grody w jej sąsiedztwie oraz wsie i miasta. Na Powiślu pozostało wiele śladów bogatej przeszłości. Dziś są one źródłem dumy mieszkańców i mogą być atutem na niwie rozwijającej się turystyki krajowej i zagranicznej. We współczesnym świecie szybko rozwija się turystyka kulturowa. Wielu turystów zainteresowanych jest poznawaniem dziedzictwa kulturowego, zabytków, folkloru, miejsc związanych z ważnymi wydarzeniami, które miały miejsce w przeszłości itp. Takie miejsca są na Powiślu, a wśród nich jest słynny chociaż jeszcze nie do końca odkryty Kurów. Pozostaje pytanie, czy warto docierać tam, gdzie czas zatarł wiele śladów przeszłości. Odpowiedź brzmi: na pewno tak. Warto zetknąć się z ludźmi i krajobrazem, w którym żyją. O dawnych szlakach handlowych i miejscowościach na nich położonych powstały filmy tych, którzy nimi podążali. Przykładem może być film o Jedwabnym Szlaku. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, ukazał się wydany w roku 1931 przez Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Lublinie *Pamiętnik Lubelski*. W tym wydawnictwie opublikowany został cenny artykuł Stefana Wojciechowskiego zatytułowany *Zaginione osady w Lubelskiem*. Nauczyciel, krajoznawca i badacz ziemi lubelskiej tak rozpoczął swój artykuł, cyt.: *Po monumentalnych świątyniach i przy nich leżących osadach w dolinach Nilu, Eufratu i Tygrysa, po luksusowych pałacach Nininy, Babilonu, Memfis, Teb egipskich czy stolicy*

*Minosa krenejskiego prócz wzmianek historycznych pozostały widzialne szczątki, dzisiaj jeszcze oglądane, podziwiane, badane a nawet rekonstruowane. Interesują one nie tylko archeologa czy historyka ale i geografę, pragnącego poznać stosunek ówczesnego człowieka do otaczającej go przyrody.*¹ Dziś możemy dodać, że także dzisiejszego turystę. Historia Kurowa oraz położonych w pobliżu miejscowości sięga swoimi korzeniami średniowiecza. Te miejscowości łączą ze sobą bliskie związki.

Wąwolnica

Wąwolnica to miejscowość o starym rodowodzie. Najstarsze odkryte przez archeologów ślady bytności człowieka w Wąwolnicy pochodzą z epoki neolitu. Według legendy w VII wieku w okolicach Kazimierza Dolnego przebywał książę Krak, który zapamiętał to miejsce. Przyplłynął Wisłą z Krakowa i miał nadać wsi nazwę Wawelnica nawiązującą do swojej siedziby książęcej. W świetle tej legendy Wawelnica to jedna ze starszych osad położonych w Małopolsce. Na temat pochodzenia nazwy miejscowości językoznawcy twierdzą co innego. Nazwa ma wywodzić się od staropolskiego słowa „wawel”, które oznaczało wzgórze obronne albo cypel. W klasztorze na Świętym Krzyżu przechowywany jest stary rękopis z wpisem odnoszącym się do Wąwolnicy następującej treści: *w 1027 roku ojcowie tego klasztoru pełnili parafialną posługę w nowo założonej i świeżo do wiary świętej nawróconej osadzie Wawelnica*. Ten wpis i wezwanie kościoła (św. Wojciech) świadczą o prawdopodobnym powstaniu tu parafii w XI lub pierwszej połowie XII wieku. Jednak pierwsza wzmianka o parafii w Wąwolnicy pochodzi z 1325 roku. Miastem królewskim lokowanym w 1346 roku na prawie polskim stała się Wąwolnica za panowania Kazimierza Wielkiego. Wówczas wzniesiono zamek (wieża królewska), kaplicę królewską pw. św. Wojciecha i mur obronny. Wąwolnica była ośrodkiem gęsto zasiedlonej części ziemi lubelskiej. Do Wąwolnicy prowadził gościniec od Lublina do Kazimierza. Tu można się było przeprawić przez

Wisłę. Ważne dla nas jest to, że w Wąwolnicy szlak odgałęził się w kierunku Kurowa, przez który druga droga prowadziła w stronę Mazowsza.

Bochotnica

Początkowo nazwę Bochotnica nosiła nie tylko wieś, ale także rzeka uchodząca tu do Wisły (dziś Bystra). Badania przeprowadzone przez archeologów wykazały, że u ujścia Bystrej powstał jeden z najstarszych ośrodków osadniczych w Małopolsce zamieszkiwany między VI a X wiekiem. W obrębie wsi odkryto pozostałości siedmiu osad. Pierwsza wzmianka o Bochotnicy Małej pochodzi z 1317 roku. Za Władysława Łokietka ziemia ta należała do Ostasza i Dzierżawy herbu Lewart z Bejsc w ziemi sandomierskiej, protoplastów rodu Firlejów, którzy na początku XIV wieku otrzymali ją od tego króla. Ostasz był podstolim krakowskim a jego syn, także Ostasz został kasztelanem lubelskim. Prawdopodobnie w połowie XIV wieku pierwszy zamek wzniesli w Bochotnicy Firlejowie. Mógł on powstać za panowania Kazimierza Wielkiego, kiedy to wznoszono nad Wisłą zamki mające zabezpieczać Polskę przed najeźdźcami ze wschodu. Nad doliną rzeki górują widoczne z daleka ruiny zamku, o którym pierwsza wzmianka pochodzi z 1368 roku. Firlejowie w 1399 roku sprzedali Bochotnicę z zamkiem Klemensowi z Kurowa, który powiększył obszar swojej ziemi na Powiślu lubelskim.

Klementowice

W 1399 roku ziemię, na których założone zostały Klementowice kupił od Jana Firleja Klemens herbu Szreniawa właściciel Kurowa pod Bochnią. Od Klemensa prawdopodobnie miejscowość wzięła swoją nazwę. Syn Klemensa, Piotr Kurowski znany także jako Piotr Miles uposażył w 1418 roku drewniany kościół pw. św. Trójcy, św. Klemensa i św. Małgorzaty w Klementowicach. W lipcu 1418 roku erygowana została w Klementowicach przez biskupa krakowskiego Wojciecha Jastrzębca parafia.

Kurów

Pierwsze wzmianki o Kurowie pochodzą z 1185 roku, kiedy to odnotowany został gród oraz kościół pod wezwaniem św. Idziego, identyfikowany z grodem *Castrum Galli* przywołanym w Kronice Długosza jako gród Kura. Około 1330 roku został wzniesiony tu gród książęcy później nadany rycerskiemu rodowi z Kurowa przez Władysława Łokietka wraz z okolicznymi ziemiami. Z grodem istniejącym na miejscu dzisiejszego Kurowa na Powiślu sąsiadowały ziemie Firlejów. Kurów położony był przy szlaku handlowym prowadzącym z Lublina przez Wąwolnicę na Mazowsze, więc posiadał możliwości rozwoju. Za panowania Władysława Jagiełły, Klemens Kurowski

przeniósł z Kurowa pod Bochnią na Lubelszczyznę swoją siedzibę rodową. Był rycerzem z drużyny Jana Kmity z Wiśnicza herbu Szreniawa. Tym herbem zaczął pieczętować się Klemens i inni rycerze. Był kasztelanem żarnowieckim i sądeckim (1340 – 1405). Zachowała się jego pieczęć pochodząca z 1396 roku. W 1399 roku Klemens powiększył swój majątek poprzez zakup od Jana Firleja sąsiadującej z jego własnością ziem i wsi. Była tu wieś Bochotnica z zamkiem wzniesionym przez Firlejów w pobliżu ujścia potoku Bochotniczanka do Wisły. Na zakupionej ziemi Klemens założył nową wieś Klementowice i wznosił kościół pw. Św. Klemensa i św. Małgorzaty. Kościół ten poświęcił w 1418 roku biskup krakowski Wojciech Jastrzębiec. Syn Klemensa, Piotr Kurowski (znany jako Miles) będący kasztelanem lubelskim, lokował w 1442 roku miasto Kurów na prawie magdeburskim. Wznosił swoją fortyfikację i kościół parafialny pw. Narodzenia NMP i Św. Michała poświęcony w 1450 roku. Parafia w Kurowie włączona została do dekanatu kazimierskiego. Kurów był ważnym grodem, bo leżał na trasie prowadzącej z Wąwolnicy na Mazowsze, Podlasie i Litwę. Odgałęziający się w Wąwolnicy szlak z Lublina prowadził przez Kurów do przeprawy na Wieprzu pod Baranowem. Wpływowy na dworze królewskim Piotr uzyskał zgodę na przeniesienie z Wąwolnicy do Kurowa siedziby powiatu. Siedziba ta była tu w latach 1456 – 1465. Po śmierci Piotra powróciła do Wąwolnicy, jednak na krótko. W 1474 roku Kurów znalazł się w granicach powiatu lubelskiego współtworzącego wraz z powiatem urzędowskim i lukowskim województwo lubelskie. Piotr Kurowski zmarł w 1466 roku nie mając męskiego potomka. Większa część majątku pozostałego po Piotrze Kurowskim w świetle jego testamentu stała się posagiem córek wniesionym mężom. Dziś Kurów położony jest na turystycznym Szlaku Renesansu Lubelskiego. Jego mieszkańcy zachowują w pamięci minione wydarzenia i upamiętniają osoby związane z Kurowem, które w sposób szczególny zapisały się w dziejach miejscowości i Polski. Warto więc zatrzymać się w Kurowie, aby odczuć ducha tej słynnej, chociaż wciąż jeszcze odkrywanej miejscowości.

Wybrana literatura:

K.A. Boreczek. Właściciele Kurowa i jego dóbr ziemskich, Lublin – Kurów 2005
Henryk Gawarecki, Maria Stankowa: Zamek w Bochotnicy pod Kazimierzem (w) Przegląd Lubelski 1, Lublin 1965
M. Nasiadka. Powiat puławski: Leksykon krajoznawczy, Puławy 2012
J. Teodorowicz Czerepińska. Pałac w Kurowie – Olesinie, Lublin 1992
Stanisław Wójcicki. Dziedzictwo Kulturowe Gminy Kurów, Kurów 2014

**O autorze: dr Andrzej Wasilewski
Prezes Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie
Członek Rady Programowej Lubelskiej
Regionalnej Organizacji Turystycznej**

1. Stefan Wojciechowski, *Zaginione osady w Lubelskiem* (w): *Pamiętnik Lubelski*, Tom I za lata 1927 – 1930, Lublin 1930

O Czesławie Janczarskim, jego twórczości dla dorosłych i najmłodszych oraz związkach z Lubelszczyzną w 110 rocznicę urodzin i 50 rocznicę śmierci

Zaczarowany Żłobek Misia Uszatka oraz Gminne Przedszkole w Kurowie łączy postać Czesława Janczarskiego i stworzona przez Niego literacka postać – Misia Uszatka. Co sprawiło, że Miś Uszatek zyskał tak ogromną popularność? Warto zastanowić się nad tym, w związku z przypadającymi w zeszłym roku rocznicami.

Tekst: Zofia Kamińska-Dobrzyńska

„Martwił się Miś coraz bardziej, że nie może bawić się z dziećmi. Z tego zmartwienia oklapło mu jedno uszko. – To nic – pocieszał się niedźwiadek. – Teraz, jak bajka wpadnie mi jednym uchem, to nie ucieknie drugim, bo ją to oklapnięte zatrzyma”.

Czesław Janczarski – Miś Uszatek

Postać sympatycznego misia z klapniętym uszkiem narodziła się w 1957 r. Stworzyli go, dla kilkuletnich czytelników, pisarz Czesław Janczarski i ilustrator Zbigniew Rychlicki.

Początkowo pojawił się w czasopiśmie dla dzieci „Miś”, którego był ulubionym przez najmłodszych bohaterem. Przygody Misia Uszatka można było śledzić przez prawie 20 lat na łamach tego dwutygodnika. Później stał się bohaterem licznych książek, tłumaczonych na wiele języków. Postać stała się kultowa dzięki serialowi łódzkiego Se-ma-fora.

W 1975 r. Studio Małych Form Filmowych Se-Ma-For w Łodzi, na zlecenie Telewizji Polskiej, rozpoczęło produkcję lalkowego serialu z Uszatkiem w roli głównej, któremu głosu użyczył Mieczysław Czechowicz. Serial przyczynił się do ogromnej popularności przygód misia i piosenki tytułowej „Pora na dobranoc”, którą skomponował Piotr Hertel do słów Janusza Galewicza, pomysłodawcy serialu „Przygody Misia Uszatka”.

Do 1987 r. powstały łącznie 104 odcinki tej popularnej dobranocki – każdy trwał od 8 do 10 minut.

Dziś, w Łódzkim Muzeum Animacji można zobaczyć oryginalny pokój misia w skali 1:1 z planu filmowego, postaci z filmu krótkometrażowego, a przede wszystkim lalki z serialu, m.in. postaci Misia Uszatka w różnych ubrankach, Prosiaczka czy Zajaczki. Z fragmentów rozmowy przeprowadzonej przez PAP w 60 rocznicę powstania Misia Uszatka z Dorotą Kożuchowską z Se-ma-for Muzeum

Animacji dowiadujemy się, że podczas produkcji kolejnych odcinków dobranoczek, musiało powstać bardzo wiele lalek.

W animacji poklatkowej postaci są ciągle w ruchu, lalki bardzo często się psuły, pojawiał się brud na ubranku i lalkę wymieniano, żeby była w idealnym stanie w serialu. Lalka w nienaruszonym stanie wytrzymała tylko cztery minuty jednego odcinka, więc na jeden odcinek trzeba było mieć przynajmniej trzy lalki misia w gotowości. W sumie wykorzystano na całość około 500 lalek.

Co przesądziło o sukcesie serialu? Chyba to, że jest ponadczasowy i kolejne pokolenia najmłodszych z sympatią wracają do tej historii.

Serial cieszył się wielką popularnością, okazał się hitem eksportowym. Emitowano go w ponad 20 krajach. Na Węgrzech miś nazywa się „Fules Macko”, w Japonii „Oyasumi Kuma-chan”, w Finlandii „Nalle Luppakorva”, a w Słowenii „Medvedek Uhec”. Niestety, Janczarski tego sukcesu nie dożył. Zmarł w 1971 r.

W Łodzi Miś Uszatek doczekał się nawet swojego mini pomnika, który stoi przy ulicy Piotrkowskiej. Pewnym zaskoczeniem w 2021 roku, była dla mnie zimowa wystawa, nowej kolekcji w znanej sieci sklepów. Bohaterem kolekcji stał się Miś Uszatek. Były tam bluzki, bluzy, swetry, T-shirty z podobizną misia. Promocji kolekcji towarzyszyła piękna misiowa dekoracja.

Zapytałam sprzedawczynię o to, czy jest szansa, aby taka dekoracja po zmianie kolekcji trafiła do przedszkola. Pani uśmiechnęła się i stwierdziła, że jest większe zainteresowanie dekoracją niż samą kolekcją. Codziennie ktoś o nią pyta, a największe wrażenie robi na dzieciach i nauczycielkach przedszkola.

Opracowano na podstawie materiałów Polskiej Agencji Prasowej: Miś Uszatek świętuje 60. urodziny

Zdjęcie w tle: przedszkole w Kurowie. Fot. Mateusz Borny

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus.

Serdecznie pozdrawiam. Wszystko zmierza ku wiosnie. Przyroda budzi się do życia. Nasze życie duchowe zmierza ku Zmartwychwstaniu Pana Jezusa. Zapraszam do przeczytania poniższej historii, aby zrozumieć czym Zmartwychwstanie Jezusa jest dla każdego z nas.

CZTERY ŚWIECE

Cztery świece spokojnie płonęły. Było tak cicho, że słychać było jak ze sobą rozmawiały.

Pierwsza powiedziała:

– Ja jestem POKÓJ. Niestety, ludzie nie potrafią mnie chronić. Myślę, że nie pozostaje mi nic innego jak tylko zgasnąć.

I płomień tej świcy zgasł.

Druga:

– Ja jestem WIARA. Niestety nie jestem nikomu potrzebna. Ludzie nie chcą o mnie wiedzieć, nie ma sensu, żebym dalej płonęła.

Ledwie to powiedziała, lekki powiew wiatru zgasił ją.

Trzecia:

– Ja jestem MIŁOŚĆ. Nie mam już siły płonąć. Ludziom nie zależy na mnie i nie chcą mnie rozumieć. Nienawidzą najbardziej tych, których kochają – swoich bliskich.

I nie czekając długo i ta świeca zgasła.

Nagle do pokoju weszło dziecko i zobaczyło trzy zgasłe świece. Przestraszone zawołało:

– Co robicie? Musicie płonąć! Boję się ciemności! I zapłakalo.

Wzruszona czwarta świeca powiedziała:

– Nie bój się! Dopóki ja płonę zawsze możemy zapalić tamte świece. Ja jestem NADZIEJA.

Z błyszczącymi i pełnymi łez oczyma, dziecko wzięło świecę i zapaliło pozostałe świece.

A teraz pora na życzenia Wielkanocne.

Niech nigdy w naszych sercach nie gaśnie Nadzieja i każdy z nas jak to dziecko, niech będzie narzędziem, gotowym swoją Nadzieją zawsze rozpaść Wiarę, Pokój i Miłość. A to wszystko daje Pan Jezus Zmartwychwstały.

Pozdrawiam z pamięcią w modlitwie ks. Grzegorz Chabros

Łąkowa kultura

Tekst i zdjęcia: Mateusz Borny

W 2021 roku na terenie Gminnego Ośrodka Kultury w Kurowie powstała łąka kwietna. Zostały użyte trzy różne mieszanki roślin jednorocznych różniące się składem gatunkowym oraz wysokością. Dlaczego nie można było od razu użyć nasion wieloletnich i założyć łąki na stałe? Gatunki roślin jednorocznych tych z cieplejszych rejonów świata można wysiać dopiero gdy ustąpią przymrozki, ale dzięki temu można też stosować siew aż do lipca. Taka łąka potrafi zakwitnąć wielokrotnie i utrzymać się w takim stanie aż do początku grudnia.

Łąka jest wartościowa nie tylko ze względu na różnorodność biologiczną, ale również ze względu na to, że wpływa bardzo korzystnie na glebę, na której rośnie. Korzystnie zarówno dla siebie jak i swojego otoczenia. W przeciwieństwie do „ludzkiego” trawnika, jej korzenie sięgają dużo dalej w głąb gleby, poprawiając jej strukturę i utrzymując dużo większą ilość wody. Dzięki temu ma ona szansę wnikać w glebę, nawodnić najbliższy teren i w przyszłości stać się dla człowieka źródłem wody pitnej.

W najbliższych latach, wskutek ocieplenia klimatu, czeka nas szybsze parowanie, czyli wysychanie

gleby, ale przez to też większa ilość opadów deszczu. Łatwo się domyślić, że nie będą to zbyt łagodne mżawki równomiernie podlewające naszą ziemię. Łąka jest jednym z lepszych sposobów na zatrzymanie nadmiaru wody na łądzie.

Różnice między łąką a często koszonym trawnikiem najbardziej widać w upalne lato, kiedy wszystkie murawy zbyt mocno pielęgnowane przez człowieka wysychają całkowicie. Dodatkowo łąka, albo rzadziej koszony trawnik ekstensywny potrzebują mniej wody do ich prawidłowego funkcjonowania. Wymagają również dużo mniej ludzkiej obsługi. Nie można zapominać, że są to zbiorowiska jednak

zależne od człowieka i trzeba o nie cyklicznie zadbać.

Łąka ma też swoje „chwasty”. Użycie mieszanek jednorocznych pozwala na mniej rygorystyczne podejście do ich obecności i umożliwia rozłożenie w czasie procesu pozbywania się nadmiaru niepożądanych składników i niechcianych roślin. Gdy w zbiorowisku złożonym z gatunków jednorocznych pojawią się obce, ekspansywne rośliny, nie są aż takim problemem jak w łące wieloletniej, gdyż wiemy, że w kolejnym roku możemy wykonać prace od początku i w ten sposób dążyć stopniowo do wyeliminowania zbędnych gatunków. Łąka wieloletnia wymaga więcej

sterylności podczas jej wykonania oraz większego orientowania się, szczególnie we wczesnej fazie wzrostu, które gatunki są tymi właściwymi, a które trzeba usuwać.

Warto wiedzieć, że własne gatunki łąki mogą również stać się dla niej zagrożeniem, jeśli gleba będzie zbyt bogata w składniki odżywcze, szczególnie takie jak azot, którego nadmiar w pierwszej kolejności wykorzystają najsilniejsze rośliny.

Tak jak wiele bylin w ogrodzie i zieleni miejskiej, łąkę również warto zostawić nieskoszoną na zimę. Jest to ważne szczególnie w sytuacji, gdy zamiast śniegu pada w zimie deszcz, który trudno zatrzymać w środowisku o tej porze roku. Dzięki nieskoszonej łące zatrzymamy więcej wilgoci i powstrzymamy erozję gleby. Poza tym zamarłe kwiatostany w odcieniach brązów i szarości stanowią część przyrody, która może być estetyczna, o ile się na to otworzymy. Taka pozostawiona

zimowa enklawa stanowi również schronienie dla różnych zwierząt.

Nasiona obcych gatunków jednorocznych nie przetrwają zimy na zewnątrz, ale można je z powodzeniem zbierać w celu wysiania w kolejnym roku. Łąka może również stanowić przestrzeń do edukacji. Ogromna ilość gatunków w różnych stadiach rozwoju może być całorocznym polem doświadczalnym dla zajęć botanicznych i plastycznych. Dzieci uczęszczające na zajęcia do Gminnego Ośrodka Kultury w Kurowie brały udział w takich zajęciach na każdym etapie powstawania i rozwoju łąki. Efektem ubocznym ręcznego budowania łąki na terenach zurbanizowanych są drobne znaleziska archeologiczne, takie jak szczątki ceramiki, resztki budynków, monety, czy kocie lby i inne archaiczne nawierzchnie drogowe sprzed czasów, kiedy nasze miejscowości zostały pokryte kostką betonową.

Łąka to nie tylko efektowne kwiaty, ale przede wszystkim cały

cykl życia, zamierania, spoczynku i ponownego wzrostu roślin. Misją jej założenia jest edukacja, że w przyrodzie piękny i wartościowy jest każdy z tych etapów. Każdy z nich ma swoje kolory, zapach i funkcje, a człowiekowi daje ukojenie poprzez różnorodność, ciągłą zmiany i oczekiwanie na kolejny cykl w przyrodzie.

Łąka pod Gminnym Ośrodkiem Kultury w Kurowie okazała się mieć bardzo dobre sąsiedztwo. Pewna niepewność i ciekawość podczas procesu jej zakładania w środku Kurowa ustąpiła pełnej akceptacji mieszkańców. Efektem były liczne wizyty obserwacyjne i edukacyjne, zaś w późniejszym czasie pojawiły się osoby zbierające nasiona. Jeśli w tym roku uda się kolejna łąka, zachęcamy jak najbardziej do takich działań, a szczególnie do odszukiwania i wydeptywania zaplanowanych w niej ścieżek.

Łąka wieloletnia z domieszką nasion jednorocznych w roku założenia oraz rok później. Sierpień 2018 r. – czerwiec 2019 r. Z roślin jednorocznych przetrwały zadomowiony u nas mak polny oraz chabry. Zbiorowisko w początkowej fazie dość mocno zostało zdominowane przez zlocienca właściwego.

Jedne z ostatnich w roku zakwitają kosmosy, obowiązkowy i ulubiony przez mieszkańców składnik miejskich łąk.

Wybrane efekty łąki w porównaniu do konwencjonalnego trawnika:

- zwiększenie różnorodności biologicznej;
- większa ilość biomasy roślinnej względem zajmowanej powierzchni;
- głęboko sięgające korzenie powodują lepsze utrzymywanie wilgoci oraz polepszają strukturę gleby;
- walory edukacyjne, estetyczne i psychologiczne;
- siedlisko zwierząt przez cały rok, zarówno bezkręgowych jak i mniejszych kręgowców;
- lokalne oczyszczanie i nawilżanie powietrza;
- mniejsza ilość zabiegów pielęgnacyjnych, brak użycia wody i nawozów.

Źródła:

lukaszluczaj.pl/
co-sie-dzicze-jak-skosimy-rosline
lakikwietne.pl
laka.org.pl
John Lewis-Stempel, Prywatne życie łąki, przekład: Maciej Milkowski, Poznań 2017 (2021 wyd. drugie)
Dave Goulson, Łąka, przekład: Karolina Iwaszkiewicz, Warszawa 2018

Jednoroczna, obfitująca w wysokie gatunki łąka w aspekcie jesiennym.

Zbyt żyzna gleba może zagrażać łące poprzez nadmierny rozwój nieco bardziej ekspansywnych gatunków. Na zdjęciu zbiorowisko zdominowane przez krwawnika pospolitego.

Zdjęcia na stronach 13-16: łąka kwietna pod Gminnym Ośrodkiem Kultury w Kurowie. Na stronie tytułowej widoczna granica pomiędzy różnymi typami zastosowanych mieszanek. Sierpień 2021 r.

XII Zjazd Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Kurowie

30 września 2021 r. w świetlicy w Brzozowej Gaci miał miejsce XII Zjazd Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Kurowie. Był on podsumowaniem działalności ochotniczych straży pożarnych w gminie za lata 2016 – 2020.

Tekst: Stanisław Wójcicki
Zdjęcia: Bogdan Lipiński

W zjeździe uczestniczyli delegaci z pięciu jednostek OSP z terenu gminy oraz zaproszeni goście: dr n. tech. Grzegorz Szyszko, Dyrektor Zarządu Wykonawczego Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP w Lublinie, mgr Danuta Smaga – Starosta Powiatu Puławskiego, Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Puławach, aspirant sztabowy Dariusz Nowacki – emerytowany funkcjonariusz PSP w Puławach.

Delegatów zapoznano z porządkiem i regulaminem obrad, które zostały przyjęte; powołano komisje zjazdu.

Następnie Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Kurowie złożył sprawozdanie z działalności zarządu w latach 2016 – 2020. W dalszej części obrad zjazd dokonał oceny pracy zarządu za w/w okres,

wybrał nowe władze i wytyczył kierunki działania na przyszłą kadencję.

OSP zawsze służyły ludziom oraz były i są spontanicznym ruchem mieszkańców w samoobronie przed klęską pożarów i innych żywiołów. Są tam ludzie o różnych spojrzeniach na otaczającą nas rzeczywistość, ale łączy ich idea niesienia pomocy drugiemu człowiekowi w potrzebie oraz pracy na rzecz swoich środowisk.

OSP były jedynymi legalnymi organizacjami narodowymi i patriotycznymi w czasie zaborów. Kiedy nadszedł czas niepodległości wielu strażaków brało czynny udział w walce o odrodzenie Rzeczypospolitej w latach 1918 – 1921 r. Natomiast podczas II wojny światowej i bezpośrednio po jej zakończeniu wielu strażaków walczyło z okupantem niemieckim,

a następnie sowieckim zorganizowani w strukturach AK, BCh i WiN.

Obrady zjazdu odbywały się w roku jubileuszu 100-lecia zjednoczenia ruchu strażackiego w odrodzonej Rzeczypospolitej. W dniach 8 i 9 września 1921 r. w Warszawie związki działające pod byłymi zaborami połączyły się w jeden Główny Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Delegatem na ten zjazd był dh. Stanisław Pańniczek z OSP Kurów. Również obecnie mamy druhów działających w strukturach Związku na różnych szczeblach. Ponadto jest to rok jubileuszu 30-lecia uchwalenia ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24.08.1991 r., oraz ustawy o PSP z 24.08.1991 r., która od 01.07.1992 r. powołała do życia Państwową Straż Pożarną.

Utworzono też krajowy system ratowniczo-gaśniczy.

Zarząd swoją działalność prowadził w oparciu o statut związku, program działania na lata 2016 – 2020 oraz uchwały i zarządzenia władz nadrzędnych Związku. Podstawowymi formami pracy zarządu były posiedzenia plenarne, których w minionej kadencji odbyło się 12, a ponadto udział członków zarządu w walnych zebraniach jednostek OSP oraz w zebraniach mieszkańców, a także udział w posiedzeniach plenarnych zarządu oddziału powiatowego i wojewódzkiego, jak również w zjazdach: powiatowym, wojewódzkim i krajowym struktur związku.

Zarząd podejmował współpracę ze wszystkimi instytucjami i organizacjami działającymi na terenie gminy. Zaangażowanie strażaków na rzecz środowiska znalazło uznanie wśród mieszkańców gminy. W wyborach samorządowych do rady gminy wybrano radnych – strażaków: VII Kadencji (2014 – 2018) Łukasza Jaloche, Grzegorza Kukiera, Grzegorza Kusego, Grzegorza Kamińskiego oraz VIII Kadencji (2018 – 2023) Janusza Kozaka, Grzegorza Kukiera, Grzegorza Kusego, Tomasza Nestorowicza, Artura Poniewierskiego, Jacka Stasiaka

i Piotra Szyszko. Współpraca z gminą dotyczyła udziału jednostek OSP z pocztami sztandarami w uroczystościach świąt narodowych i okolicznościowych, a także ochrony przeciwpożarowej (*wyposażenia jednostek w sprzęt i bazy lokalowej*), a z parafiami udziału strażaków w świątach kościelnych oraz pomoc w pracach porządkowych obiektów kościelnych, z policją – profilaktyki w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej.

Zarząd koncentrował się głównie na pracy z jednostkami OSP. W wyniku tych działań nastąpiła istotna poprawa wyposażenia jak również funkcjonowania pięciu jednostek OSP z terenu gminy: OSP Kurów (*utworzona 109 lat temu*), OSP Klementowice (*utworzona 95 lat temu*), OSP Kloda (*utworzona 85 lat temu*), OSP Płonki (*utworzona 74 lata temu*) i OSP Kol. Klementowice (*utworzona 64 lata temu*), które są zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym jako stowarzyszenia. Podobnie jak OSP Choszczów (*utworzona 66 lat temu*), lecz nie prowadzi ona obecnie działalności statutowej. W gminie Kurów działały jeszcze OSP Bronisławka (*utworzona 95 lat temu*), OSP Buchalowice (*utworzona 59 lat temu*) oraz OSP przy Zakładach Futrzarskich w Kurowie (*utworzona*

68 lat temu), jednak obecnie nie funkcjonują. Jednostki zrzeszają 182 członków w tym: OSP Kurów – 42, OSP Kloda – 52, OSP Płonki – 32, OSP Klementowice – 37, OSP Kol. Klementowice – 21. W jednostkach tych działają również kobiety: OSP Klementowice – 5, OSP Kloda -5, OSP Płonki – 2. Trzy jednostki z terenu gminy zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego (KSRG). OSP Kurów i OSP Płonki dnia 19.09.1997 r. i OSP Kloda dnia 27.05.2010 r.

Pięć jednostek posiada strażnice. Natomiast OSP Choszczów tylko dwie działki: niezabudowaną o pow. 0,03 ha i działkę ze zbiornikiem retencyjnym o pow. 0,06 ha. OSP Płonki jest właścicielem działki o pow. 0,14 ha zabudowanej budynkiem strażnicy i parkingiem. OSP Kloda jest właścicielem dwóch działek o pow. 0,06 ha zabudowanej budynkiem strażnicy i parkingiem. OSP Kol. Klementowice jest właścicielem działki o pow. 0,09 ha zabudowanej budynkiem strażnicy. OSP Klementowice jest użytkownikiem dwóch działek gminnych o pow. 0,33 ha zabudowanych budynkiem strażnicy oraz wiatą turystyczną. OSP Kurów jest współużytkownikiem z GOK Kurów działki

o pow. 0,20 ha zabudowanej budynkiem, w którego części mieści się strażnica, a w pozostałej części Gminny Ośrodek Kultury oraz parking. Wszystkie jednostki poprawiły swoją bazę lokalową dokonując przebudowy, rozbudowy i budowy swoich strażnic oraz modernizacji ich otoczenia.

Wydatki na OSP to również ubezpieczenia strażaków, płace kierowców – konserwatorów, paliwo, energia elektryczna, gaz, części zamienne, naprawa sprzętu, przeglądy techniczne, ekwiwalent za udział w akcjach i szkoleniach, sorty mundurowe, zawody sportowo-pożarnicze oraz zakupy sprzętu i rozbudowa, przebudowa, budowa i strażnic.

Są to jednostki typu „S”, a więc wyposażone w wozy bojowe. OSP Choszczów od ponad 30 lat nie prowadzi działalności statutowej, nie jest więc wyposażona w żaden sprzęt ratowniczo-gaśniczy. Na stanie wszystkich jednostek OSP jest 9 specjalistycznych samochodów ratowniczo-gaśniczych, 8 typu średniego i 1 typu lekkiego. Ponadto OSP Płonki dysponuje łodzią motorową.

Sprzęt ratowniczo-gaśniczy, będący na wyposażeniu jednostek OSP, jest różnorodny odnośnie czasu jego użytkowania jest następujący.

OSP Kurów: specjalistyczne samochody ratowniczo-gaśnicze typ średni – Renault Midlum, rok produkcji 2013, nabyty w 2013 r., MAN, rok produkcji 2017 r. nabyty w 2017 r. Ponadto: motopompy, pompy, agregaty prądowcze, lukas.

OSP Kłoda: specjalistyczne samochody ratowniczo-gaśnicze typ średni: Star 266 rok produkcji 1991 karosowany w 2009 r., Renault Midlum rok produkcji 2013, nabyty w 2013 r. Ponadto: motopompy, pompy, agregaty prądowcze, lukas.

OSP Płonki: specjalistyczne samochody ratowniczo-gaśnicze typ średni: Star – MAN rok produkcji 2004 nabyty w 2004 r., Renault Midlum rok produkcji 2013, nabyty w 2013 r. Łódź motowowa rok produkcji 2015 r. nabyta w 2015 r. Ponadto: motopompy, pompy, agregaty prądowcze, lukas, defibrylator.

OSP Klementowice: specjalistyczne samochody ratowniczo-gaśnicze: Star 200 rok produkcji 1985, nabyty w 2004 r. typ średni, Renault rok produkcji 2016, nabyty w 2016 r. typ lekki. Ponadto: motopompy, pompy, agregaty prądowcze, lukas.

OSP Kol. Klementowice: specjalistyczny samochód ratowniczo-gaśniczy Mercedes rok

produkcji 1980, nabyty w 2006 r. typ średni. Ponadto: motopompy, pompy, agregaty prądowcze, system selektywnego alarmowania (2018r.)

Środki finansowania ochrony p. poż. to: środki własne gminy, dotacje UE, KSRG, środki Związku OSP RP i środki własne pozyskane na ochronę p. poż i innych zdarzeń losowych:

– 2016 r.: gmina 229 tys. zł, KSRG 13,7 tys. zł, Związek 1,5 tys. zł, środki własne pozyskane przez OSP 366 tys. zł.;

– 2017 r.: gmina 483 tys. zł, KSRG 82 tys. zł, środki własne pozyskane przez OSP 171 tys. zł.;

– 2018 r.: gmina 164 tys. zł, KSRG 427 tys. zł, środki własne pozyskane przez OSP 140 tys. zł.;

– 2019 r.: gmina 124 tys. zł, KSRG 12 tys. zł, środki własne pozyskane przez OSP 6 tys. zł.;

– 2020 r.: gmina 425 tys. zł, KSRG 13 tys. zł, środki własne pozyskane przez OSP 107 tys. zł.

W okresie kadencji 2016 – 2020 r. na potrzeby OSP zostały wydatkowane następujące środki: gmina 1,4 mln zł, KSRG 549 tys. zł, Związek 1,5 tys. zł, środki własne pozyskane przez OSP 458 tys. zł. Łączna kwota środków przeznaczonych w okresie minionej kadencji na finansowanie OSP w gminie wyniosła 2,4 mln zł.

Gospodarka finansowa była prowadzona prawidłowo zarówno na szczeblu zarządu oddziału gminnego jak i w jednostkach OSP.

W czasie ostatnich pięciu lat OSP z gminy Kurów brały udział w 452 akcjach ratowniczo-gaśniczych. W zdecydowanej większości na terenie gm. Kurów:

– OSP Kurów udział w 234 akcjach ratowniczo-gaśniczych (w tym 137 zdarzeń miejscowych);

– OSP Kłoda udział w 104 akcjach ratowniczo-gaśniczych (w tym 64 zdarzenia miejscowe);

– OSP Płonki udział w 69 akcjach ratowniczo-gaśniczych (w tym 49 zdarzeń miejscowych);

– OSP Klementowice udział w 24 akcjach ratowniczo-gaśniczych (w tym 11 zdarzeń miejscowych);

– OSP Kol. Klementowice udział w 21 akcjach ratowniczo-gaśniczych (w tym 16 zdarzeń miejscowych).

W 2017 r. zostały przeprowadzone w Kurowie międzygminne zawody sportowo-pożarnicze z udziałem gmin: Kurów, Markuszów, Baranów i Końskowola będące eliminacjami do powiatowych zawodów sportowo-pożarniczych. Zwyciężyła drużyna męska OSP Kłoda, która w 2017 r. zajęła 3 miejsce w Powiatowych Zawodach

ZARZĄD ODDZIAŁU GMINNEGO ZWIĄZKU OSP RP W KUROWIE 2021 – 2025			
Lp.	Imię i nazwisko	Jednostka OSP	Funkcja
PREZYDIUM ZARZĄDU			
1	Stanisław Wójcicki	OSP Kurów	Prezes
2	Mirosław Szyszko	OSP Płonki	Wiceprezes
3	Arkadiusz Małecki	OSP Kurów	Wiceprezes
4	Robert Chmurzyński	OSP Kurów	Wiceprezes
5	Grzegorz Kusy	OSP Klementowice	Sekretarz
6	Czesław Kołodziej	OSP Płonki	Skarbnik
7	Piotr Tużnik	OSP Klementowice	Członek Prezydium
8	Karol Złot	OSP Kłoda	Członek Prezydium
CZŁONKOWIE ZARZĄDU			
9	Łukasz Banaszek	OSP Płonki	Członek Zarządu
10	Jarosław Kozak	OSP Klementowice	Członek Zarządu
11	Eugeniusz Durak	OSP Kłoda	Członek Zarządu
12	Grzegorz Kukier	OSP Kłoda	Członek Zarządu
13	Eugeniusz Majerek	OSP Kurów	Członek Zarządu
14	Tomasz Nesterowicz	OSP Kurów	Członek Zarządu
15	Artur Poniewierski	OSP Kurów	Członek Zarządu
16	Jacek Poradzisz	OSP Płonki	Członek Zarządu
17	Adam Szymczyk	OSP Klementowice	Członek Zarządu
18	Paweł Szyszko	OSP Płonki	Członek Zarządu
19	Andrzej Śliwa	OSP Klementowice	Członek Zarządu
20	Roland Turek	OSP Klementowice	Członek Zarządu
21	Tomasz Wójcik	OSP Kłoda	Członek Zarządu
22	Paweł Zaborowski	OSP Klementowice	Członek Zarządu
23	Władysław Michałek	OSP Kłoda	Członek Zarządu
24	Maciej Stasiak	OSP Klementowice	Członek Zarządu

Sportowo-Pożarniczych w Górze Puławskiej. OSP Kłoda zajęła również 3 miejsce w Powiatowych Zawodach Sportowo-Pożarniczych, które miały miejsce w Kurowie w 2019 r.

Jednostki OSP z terenu gminy, biorą udział w akcjach charytatywnych: pomoc w realizacji programu dostarczania żywności dla osób potrzebujących z Banku Żywności, ogólnopolskiej akcji charytatywnej „Pomóż dzieciom przetrwać zimą”.

W mijającej kadencji odbyliśmy pięć kampanii zebrań sprawozdawczych, w tym jedną sprawozdawczo-wyborczą. We wszystkich uczestniczyli przedstawiciele zarządu oddziału gminnego komendanci: wojewódzki i powiatowy PSP w Lublinie i Puławach, dyrektor zarządu wykonawczego oddziału wojewódzkiego, Związku OSP RP w Lublinie, prezes zarządu oddziału powiatowego Związku OSP RP w Puławach.

Następnie prowadzący zebranie podziękował wszystkim wspierającym OSP: komendantom: wojewódzkiemu i powiatowemu, prezesowi zarządu oddziału wojewódzkiego związku, dyrektorowi zarządu wykonawczego oddziału wojewódzkiego związku, prezesowi

zarządu oddziału powiatowego związku jednocześnie staroście, wójtowi gminy Kurów, sponsorom, członkom zarządu oddziału gminnego oraz wszystkim strażakom naszej gminy, za trud niesiony w obronie innych przed żywiołem, zgodnie z maksymą dh. Bolesława Chomicza: „Bogu na chwałę, ludziom na pożytek”.

Po wystąpieniu prezesa zarządu oddziału gminnego i sprawozdaniu komisji rewizyjnej wywiązała się dyskusja nad sprawozdaniami, a następnie po przeprowadzeniu głosowaniu zarząd otrzymał abso-lutorium za pięcioletnią kadencję. Następnie wybrano Zarząd Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Kurowie na lata 2021 – 2025 r.

Wybrano również Komisję Rewizyjną, której przewodniczącym został Marian Złot (OSP Kłoda), wiceprzewodniczącym Emil Głogowski (OSP Płonki), sekretarzem Jacek Durak (OSP Kłoda).

Delegatami Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Kurowie na Zjazd Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Puławach zostali: Stanisław Wójcicki z OSP Kurów i Łukasz Banaszek z OSP Płonki.

Kołodowanie „Stala nam się nowina”, styczeń 2022 r.
 Na zdjęciu Paweł Iwan i Kołodnicy z Przemyskiego
 Sala widowiskowa GOK w Kurowie
 Fot. Tobiasz Lipiński

Koncert Grupy Suzuki z Puław, luty 2022 r.
 Sala widowiskowa GOK w Kurowie
 Fot. Tobiasz Lipiński

Koncert koled i pastorałek w wykonaniu uczniów
 PSM im. R. Twardowskiego w Puławach, styczeń 2022 r.
 Sala widowiskowa GOK w Kurowie
 Fot. Tobiasz Lipiński

Zaplane światłem

Barłogi, budowa drogi, 2 poł. lat 70-tych XX w.
Na zdjęciu widoczni od lewej: Jan Muzyka (lek. wet.), Leszek Piech (w okularach), Jerzy Morgut (późniejszy naczelnik Gminy Kurów w latach 1980 – 1990), Stanisław Struski (zamieszkały w Kłodzie), Józef Kuna (były sołtys), Jerzy Kowalik.

autor zdjęcia: Grzegorz Skwarek
skan odbitki 8 cm x 13 cm
archiwum GOK w Kurowie

Warsztat konstruowania kalejdoskopów
Ferie zimowe, luty 2022 r.
Gminna Biblioteka Publiczna w Kurowie
Fot. Bogdan Lipiński

Koncert Orkiestry Dętej Gminy Kurów, marzec 2022 r.
Sala widowiskowa GOK w Kurowie
Fot. Tobiasz Lipiński

Artur Tużnik, koncert charytatywny, marzec 2022 r.
Sala widowiskowa GOK w Kurowie
Fot. Tobiasz Lipiński

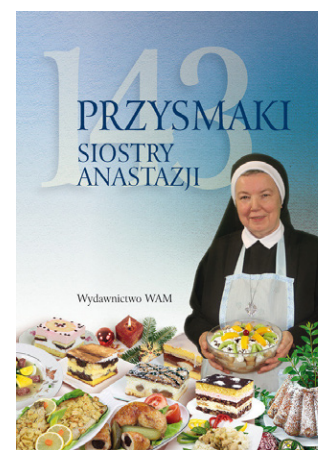
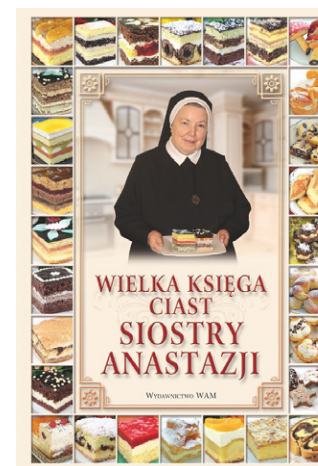
PÓŁKA Z KSIĄŻKAMI

Długo zastanawiałam się co mogę Państwu polecić w obecnym trudnym czasie, w obliczu wojny w Ukrainie i wszystkich emocji, które nam w obecnej sytuacji towarzyszą. Wielu czytelników odwiedzających w ostatnim czasie bibliotekę mówi: nie mogę czytać, myślę tylko o jednym. Czytanie romansów, czy kryminałów może dla wielu wydawać się zbyt trywialne. Bierzmy się więc do roboty. Działanie zawsze dobrze wpływa na samopoczucie. Idzie wiosna, zbliżają się Święta Wielkanocne, dlatego idealną lekturą wydają się być poradniki, które pomogą nam w dokonaniu wiosennych porządków i w świątecznych przygotowaniach.

W ostatnim czasie dużo rozgłosu na rynku wydawniczym zyskały książki **Marie Kondo** pt. „**Magia sprzątania**” i „**Tokimeki. Magia sprzątania w praktyce**”. Autorka od piątego roku życia czytała magazyny dla gospodyń domowych, a obecnie jako konsultantka zawodowo zajmuje się porządkowaniem przestrzeni swoich klientów, prowadzi kursy i szkolenia, które cieszą się wielką popularnością i przynoszą jej duże pieniądze. Metoda Marie Kondo nie uczy jak zachować czystość, czy dokładnie sprzątać, ale podaje szczegółowe wskazówki, jak radykalnie i ostatecznie bez „efektu jo-jo” wyeliminować zbędne rzeczy z naszego otoczenia. Nie ze wszystkimi opiniami autorki się zgadzam, a już na pewno nie mogę zaakceptować rad o niszczeniu i wyrzucaniu książek. Niektóre wskazówki są inspirujące i godne zastosowania np. sprzątanie chronologiczne, inne wydają się dziwne, a nawet śmieszne, jak ta o dziękowaniu starym ubraniom za spełnienie swojej roli. Zachęcam do lektury, bo jak twierdzi autorka „bałaganiarstwa się nie dziedziczy”, więc zawsze możemy się czegoś nauczyć, a jeśli nawet nie uznamy tej pozycji za przydatną, to może chociaż zyskamy energię do porządkowania.

Na święta szykujemy, pieczemy i gotujemy wiele smakołyków. Zapraszam więc do sięgnięcia po książki kucharskie i poradniki z przepisami, które znajdują się w zasobach naszej biblioteki. Dostępne są pozycje zawierające tradycyjne przepisy naszych babć i mam, jak i te nowoczesne, proponowane przez gospodarzy znanych telewizyjnych programów kulinarnych. Godna uwagi jest pozycja „**Wielka księga ciast Siostry Anastazji**”, która zawiera ponad 400 wypróbowanych przepisów na ciasta, torty, rogaliki i drobne ciasteczka. We wstępie autorka daje podstawowe rady i wskazówki stanowiące swoisty „dekalog kulinarny” dla początkujących. Książka podzielona jest na dwie części, pierwszą: ciasta, placki, torty i drugą: ciastka i ciasteczka. Przepisy opatrzone są kolorowymi zdjęciami wspaniale prezentujących się wypieków o fantazyjnych nazwach jak „Gargamel” czy „Krokodylę oczy”. Przy każdym zaznaczony jest stopień trudności, co pozwala dostosować wybrane ciasto do indywidualnych umiejętności kulinarnych. „**143 przysmaki Siostry Anastazji**” to kolejna książka zawierająca przepisy siostry Anastazji nie tylko na słodkości, ale także dania mięsne i przekąski, polecane na poszczególne pory roku i okresy liturgiczne. Znajdziemy w niej przepisy na Wielki Post, Wielkanoc i inne uroczystości. Przygotowanie żurku, ćwikły czy chrzanu przy zastosowaniu tych przepisów nie nastreczy nam żadnych trudności, a smak domowych, samodzielnie zrobionych potraw z pewnością zachwyci naszych bliskich. Życzę smacznego.

Beata Frydrych

Drodzy Mieszkańcy!

Za nami kolejny rok ciężkiej pracy w trudnych warunkach. Wydarzenia roku 2022 nie przyniosły nam wytchnienia i nadziei na spokojne spożycie w przyszłość naszych rodzin i wspólnoty samorządowej. Zostaliśmy dotknięci zmianami w gospodarce naszego kraju i świata, lecz mimo tych trudności nie tracimy zapału i hartu ducha.

Rok 2021 po raz drugi zamknęliśmy wynikiem dodatnim budżetu gminy. Obecne zadłużenie Gminy Kurów wynosi 2 434 000,00 zł. Udzielone w 2018 roku poręczenie kredytu na potrzeby budowy II etapu kanalizacji wynosi łącznie 10 528 686,78 zł i obowiązuje do 2037 roku. W ciągu roku spłacono kwotę 1 100 000,00 zł kredytu zaciągniętego przez Gminę oraz podwyższono kapitał ZUK Sp. z o.o. o kwotę 500 000,00 zł na spłatę rat kredytu na kanalizację.

Dokumentację przygotowujemy w 2019, 2020, 2021 i 2022 roku umożliwiając nam wnioskowanie i pozyskiwanie dotacji w szczególności z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz innych konkursów i programów krajowych, a także dając perspektywę na pozyskanie środków unijnych na lata 2021 – 2027.

Wśród dotychczas wykonanych i planowanych do wykonania inwestycji znalazły się:

Inwestycje w trakcie realizacji rok 2022				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	Planowane koszty inwestycji (zł)	Otrzymane dofinansowanie (zł)
1	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Klementowicach	Inwestycja w trakcie przetargu	8 516 000,00	7 980 000,00
2	Budowa stacji uzdatniania wody w Choszczowie			
3	Budowa wodociągów w Kurowie od ul. Słonecznej do ul. Puławskiej, ul. Zielona oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Kurowie, ul. Bratkowa			
4	Wymiana części hydrantów i wodomierzy na terenie Gminy Kurów			
5	Budowa dwóch zbiorników retencyjnych wraz z przebudową układu uzdatniania wody na ujęciu wody w Olesinie	Inwestycja w trakcie realizacji	2 900 000,00	1 800 000,00
6	Budowa budynku strażnicy OSP w Klementowicach	Inwestycja w trakcie realizacji	1 600 024,75	900 000,00
7	Przebudowa boisk sportowych przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kurowie	Podpisanie w 2022 r. umowy z Ministerstwem Sportu z programu Sportowa Polska	3 000 000,00	1 500 000,00
8	Przebudowa drogi 107721L, 107745L w Szumowie	Podpisana umowa na realizację z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	1 530 000,00	590 190,80
9	Montaż instalacji fotowoltaicznych dla mieszkańców gminy	Inwestycja w trakcie realizacji	1 800 000,00	775 680,00
10	Projekt „Cyfrowa Gmina”	Inwestycja w trakcie realizacji	228 240,00	228 240,00
11	Przebudowa budynku strażnicy OSP w Kłodzie	Inwestycja w trakcie realizacji	1 300 100,75	630 000,00
12	Dostosowanie budynku świetlicy wiejskiej w Kłodzie na Klub Seniora oraz zakup wyposażenia	Inwestycja w trakcie realizacji Środki z RFIL i Senior+	840 100,75	630 000,00
13	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Brzozowa Gać	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 roku dokumentacji projektowej	2 143 473,00	2 143 473,00
14	Budowa awaryjnego rurociągu tłoczego dla kanalizacji w miejscowości Kurów	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 roku dokumentacji projektowej		

15	Budowa chodnika przy drodze powiatowej w Choszczowie (wykonanie: Powiat Puławski)	Inwestycja powiatowa w trakcie realizacji przy pomocy finansowej Gminy Kurów	60 000,00	30 000,00
16	Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych, zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Klementowice	Podpisanie w 2022 roku umowy z KG PSP	150 000,00	150 000,00
Razem			24 067 939,25	17 357 583,80

Inwestycje w trakcie oceny złożonych wniosków				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	Planowane koszty inwestycji (zł)	Wnioskowane dofinansowanie (zł)
1	Budowa sali gimnastycznej z zapleczem oraz dostosowanie istniejącego budynku Szkoły Podstawowej w Klementowicach do potrzeb osób z niepełnosprawnością	Wniosek złożony w 2022 r. do programu Sportowa Polska	5 802 406,27	2 901 203,13
2	Energooszczędne oświetlenie uliczne w Gminie Kurów w tym projekty budowy oświetlenia	Wniosek złożony w 2022 roku do programu Polski Ład	5 000 000,00	4 500 000,00
3	Przebudowa dróg gminnych publicznych nr 107721L, 107724L, 107750L, 107737L, 107942L, 112994L, 112999L oraz dróg gminnych wewnętrznych stanowiących drogi dojazdowe do gospodarstw rolnych i terenów mieszkaniowych (między innymi drogi w Brzozowej Gaci, Choszczowie, Dębie, Klementowicach, Kurowie, Płonkach, Posiołku i Szumowie – łącznie ok 13 km)	Wniosek złożony w 2022 roku do programu Polski Ład	6 100 000,00	5 500 000,00
4	Budowa zaplecza sportowego w Kurowie	Wniosek złożony w 2022 r. do programu Sportowa Polska oraz programu Polski Ład	17 000 000,00	16 150 000,00
5	Budowa drogi wewnętrznej (działka 936/6) w Klementowicach etap II	Inwestycja etap I zrealizowana w 2021 r. Złożono w 2022 r. wniosek do FOGR	160 000,00	80 000,00
6	Budowa pomnika w Kurowie Stary Rynek	Wniosek złożony do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego	100 000,00	50 000,00
7	Budowa ogrodzenia zabytkowego cmentarza wojennego w Olesinie	Wniosek złożony do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego	100 000,00	50 000,00
8	Przebudowa pomieszczeń oraz stołówki z zapleczem kuchennym w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kurowie	Wniosek złożony w 2022 r. do Kuratorium Oświaty	80 000,00	64 000,00
9	Wykonanie placu zabaw w Dębie	Wniosek planowany do złożenia w 2022 r. do Lokalnej Grupy Działania	73 000,00	71 000,00
10	Budowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Kurowie	Wniosek planowany do złożenia w 2022 r. do Lokalnej Grupy Działania	73 000,00	71 000,00
11	Utworzenie infrastruktury rekreacyjnej z elementami małej architektury jako miejsca wypoczynku dla turystów i mieszkańców. Dz. nr 1036 Kurów	Wniosek planowany do złożenia w 2022 r. do Lokalnej Grupy Działania	73 000,00	71 000,00

Inwestycje zrealizowane i zakończone 2019-2021				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	wykonanie inwestycji zrealizowanych	Otrzymane dofinansowanie
1	Przebudowa drogi 107727L, 107735L w Płonkach (przy świetlicy i kolejka 500m)	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFRDL.	750 292,08	369 611,00
2	Przebudowa drogi w Klementowicach od Dębu do granicy z gminą Końskowola (Przebudowa dróg gminnych nr 107731L, 107736L w miejscowości Klementowice)	Inwestycja zrealizowana w 2021 r. z RFRDL	450 878,20	218 858,00
3	Przebudowa drogi gminnej (boczna ul. Warszawskiej)	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL.	126 874,50	30 008,20
4	Budowa placu zabaw przy świetlicy w Kłodzie	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., w ramach LGD	73 535,28	71 000,00
5	Przebudowa drogi gminnej nr 107724L w miejscowości Płonki	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	195 478,93	194 679,43
6	Przebudowa drogi gminnej nr 107744L w miejscowości Kłoda oraz przebudowa drogi gminnej wewnętrznej Nr 3095 w miejscowości Kurów	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	132 657,27	131 058,27
7	Przebudowa drogi gminnej nr 107746L („Aleja Lipowa”) w miejscowości Olesin	Inwestycja zrealizowana 2021 r., dotacja z RFRDL	1 504 939,26	680 393,00
8	Przebudowa drogi gminnej nr 107750L w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL.	88 456,21	87 656,71
9	Przebudowa drogi gminnej nr 112999L w miejscowości Marianka	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL.	63 558,43	62 758,93
10	Przebudowa drogi gminnej nr 107743L w miejscowości Wólka Nowodworska	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL.	151 781,79	150 059,79
11	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 148 w miejscowości Brzozowa Gać	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL.	81 748,89	50 026,89
12	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 197/1 w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL.	234 245,81	230 801,81
13	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 331/1, 1057/8 w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r. w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych	156 843,36	71 000,00
14	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 473/3, 1064 w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	88 846,05	86 324,55
15	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 666/1 w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL.	158 812,63	158 013,13
16	Budowa świetlicy w Dębie	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z PROW.	556 514,69	283 738,40
17	Dostosowanie Gminnego Przedszkola w Kurowie do obecnych i obowiązujących przepisów p.poż.	Zakończenie etapów I i II – wykonanie klatki schodowej oraz dostosowanie budynku do potrzeb żłobka w Kurowie – Program Maluch+	538 468,84	184 439,20
18	Termomodernizacja budynku OPS w Kurowie	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.	362 741,34	241 290,88

19	Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w Kurowie	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.	2 404 120,49	1 386 103,13
20	Termomodernizacja budynku Poczty Polskiej w Kurowie	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.	379 630,06	203 297,39
21	Termomodernizacja budynku GOK w Kurowie	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.	585 577,58	303 689,79
22	Termomodernizacja budynku ZPO w Klementowicach	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.	1 202 194,41	712 337,38
23	Termomodernizacja budynku świetlicy w Brzozowej Gaci	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.	427 748,23	222 680,14
24	Utwardzenie dna i odwodnienie wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej 107731L w Klementowicach	Inwestycja zrealizowana w 2019 r. Inwestycja została dofinansowana z dotacji celowej z budżetu państwa.	81 819,08	62 388,00
25	Przebudowa drogi gminnej w Barłogach (dz.ew. 666)	RFRD/FDS 2019-2020	415 076,45	236 204,00
26	Projekt regionalne E-usługi	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	888 380,79	765 578,56
27	Projekt rozwijamy kompetencje cyfrowe w Gminie Kurów	2019-2020	74 800,00	74 800,00
28	Budowa oświetlenia etap II w Zastawiu	Inwestycja zrealizowana w 2021 r.	94 075,20	–
29	Budowa drogi wewnętrznej (działka 936/6) w Klementowicach etap I	Inwestycja etap I zrealizowana w 2021 r. Złożono w 2022 r. wniosek do FOGR	142 054,16	–
30	Dostosowanie budynku świetlicy oświatowo-wychowawczej w Płonkach do obowiązujących przepisów	Wykonanie w 2021 r. dokumentacji. Wykonanie w 2022 r. ogrzewania ze środków funduszu sołectkiego	105 000,00	–
31	Budowa wodociągu Płonki – Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r.	135 121,33	–
32	Zagospodarowanie terenu wokół budynku świetlicy w Brzozowej Gaci	Inwestycja etapowana w trakcie realizacji z funduszu sołectkiego	165 244,02	–
Razem			12 817 615,36	7 268 796,58

Inwestycje planowane do realizacji, na które Gmina posiada dokumentację				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	Planowane koszty inwestycji (zł)	Dofinansowanie
1	Przebudowa sali gimnastycznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kurowie – Szkoła Podstawowa w Kurowie	Dokumentacja projektowa	250 000,00	–
2	Przebudowa schodów przy Szkole Podstawowej w Kurowie	Dokumentacja projektowa	100 000,00	–
3	Remont mostu na rzece Kurówce w msc. Szumów	Dokumentacja projektowa	500 000,00	–

4	Remont mostu na rzece Kurówce w msc. Wólka Nowodworska	Dokumentacja projektowa	500 000,00	–
5	Zagospodarowanie terenu wokół budynku GOK	Dokumentacja projektowa	50 000,00	–
6	Zagospodarowanie terenu wokół budynku Policji i OPS	Dokumentacja projektowa	100 000,00	–
7	Budowa pomnika w Kurowie ul. Puławska	Dokumentacja projektowa	150 000,00	–
8	Przebudowa pomnika w lesie Barłogi	Dokumentacja projektowa	40 000,00	–
9	Budowa chodnika w Klementowicach do ZSA	Dokumentacja projektowa	150 000,00	–
10	Przebudowa drogi gminnej nr 112805L w miejscowości Klementowice	Dokumentacja projektowa	150 000,00	–
11	Przebudowa drogi gminnej nr 112808L w miejscowości Klementowice	Dokumentacja projektowa	150 000,00	–

Inwestycje powiatowe planowane do wspólnej realizacji				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	Planowane koszty inwestycji	Dofinansowanie
1	Przebudowa drogi powiatowej nr 2537L Kurów-Kaleń-Markuszów	Inwestycja powiatowa Dokumentacja projektowa Inwestycja znajduje się na liście rezerwowej rządowego programu RFRDL 2022	30 000 000,00	–
2	Przebudowa drogi powiatowej nr 2536L Kurów – Wąwolnica	Inwestycja powiatowa Dokumentacja projektowa Wniosek złożony w 2022 r. przez Powiat Puławski do Rządowego Programu Polski Ład	45 000 000,00	–
3	Przebudowa drogi powiatowej nr 1514L Kurów – Michów (chodnik ul. Bartosza Głowackiego od ul. Wiśniowej w stronę węzła Kurów-Wschód oraz odcinek 1,2 km drogi przez msc. Łąkoć)	Inwestycja powiatowa Dokumentacja projektowa	15 000 000,00	–
4	Odtworzenie istniejącego rowu wzdłuż drogi powiatowej nr 2535L w miejscowości Buchałowice	Inwestycja powiatowa Dokumentacja projektowa	500 000,00	–
5	Budowa parkingu przy drodze powiatowej nr 2535L w miejscowości Buchałowice	Dokumentacja projektowa	120 000,00	–

Dokumentacje planowane do wykonania w 2022 r. przez Powiat Puławski				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	Planowane koszty inwestycji	Planowane dofinansowanie
1	Przebudowa drogi powiatowej nr 1520L od skrzyżowania z drogą powiatową nr 2515L przez msc. Bronisławka do granicy gminy	Realizacja przez Powiat Puławski w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–
2	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2534L Kurów – Karmanowice w msc. Kurów ul. Fabryczna 500m	Realizacja przez Powiat Puławski w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–
3	Przebudowa drogi powiatowej nr 2535L Klementowice – Buchałowice	Realizacja przez Powiat Puławski w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–

Dokumentacje planowane do wykonania w 2022 r. przez Gminę Kurów				
1	Przebudowa drogi gminnej nr 107749L w msc. Kurów ul. Nadrzeczna	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–
2	Przebudowa drogi wewnętrznej dz. nr 2896 w msc. Kurów ul. Nowa	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–
3	Przebudowa drogi gminnej nr 107723L w msc. Olesin („Aleja Brzozowa”)	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–
4	Wykonanie placu zabaw w msc. Bronisławka	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–
5	Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Choszczów i Bronisławka	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–
6	Budowa drogi gminnej nr 112999L w msc. Choszczów	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–
7	Adaptacja budynku przy ul. Kilińskiego 2 na Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–
8	Przeniesienie i adaptacja budynku dawnego przedszkola w Klementowicach na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 roku dokumentacji projektowej	–	–

Ponadto w 2021 roku zrealizowano m.in.: zakup sprzętu strażackiego, montaż progów zwalniających w Kurowie, Olesinie i Brzozowej Gaci, zakup działek 90, 901 w Kurowie, zakup działki pod cmentarz, zakup działki w Olesinie na poszerzenie drogi, zakup domu dla potrzeb zwiększenia zasobów mienia komunalnego, zagospodarowanie terenu wokół świetlicy w Brzozowej Gaci, wykonanie opaski izolacyjnej schodów przy świetlicy wiejskiej w Barłogach, wykonanie monitoringu w świetlicy w Choszczowie, wykonanie ogrodzenia działki świetlicy wiejskiej w Kłodzie, zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej w Wólce Nowodworskiej, remonty dróg i wyposażenie świetlic w pozostałych sołectwach.

Rok 2022 to rok, w którym trwają jedne z najważniejszych inwestycji obecnej kadencji tj. przebudowa ujęcia wody w Olesinie, budowa strażnico-świetlicy w Klementowicach, przebudowa

strażnicy w Kłodzie, adaptacja budynku w Kłodzie na Klub Seniora, przebudowa drogi w Szumowie.

Zaplanowano także w bieżącym roku rozpoczęcie realizacji przebudowy drogi w Szumowie, przebudowy stacji uzdatniania wody w miejscowości Klementowice oraz budowy stacji uzdatniania wody w miejscowości Choszczów.

Oprócz tego oraz inwestycji ujętych w tabelach, Gmina Kurów poniesie także wydatki na bieżące remonty dróg, montaż progów zwalniających w Kurowie, kolejny zakup działek pod cmentarz, zakup działek w Olesinie, Dębie i Klementowicach, wykonanie klimatyzacji w budynku świetlicy w Dębie, wykonanie ogrodzenia i chodnika przy świetlicy wiejskiej w Kłodzie, zakup altanki przy świetlicy wiejskiej w Wólce Nowodworskiej.

Po raz kolejny dziękuję wszystkim mieszkańcom za wsparcie, wyrozumiałość, okazaną pomoc i aktywne włączanie się

w realizowane zadania oraz za wszelkie uwagi i sugestie. Słowa podziękowania kieruję również do moich współpracowników wszystkich szczebli urzędu i jednostek podległych, radnych i sołtysów, pracowników gminnej spółki Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o.

Do wykonania przed nami wiele zadań, wiele wniosków i potrzeb mieszkańców gminy do zrealizowania, a środki finansowe są ograniczone. To także nieustanna praca o każdym czasie, często wymagająca dużego nakładu dodatkowych godzin pracy. W tym miejscu pragnę gorąco podziękować za okazaną wyrozumiałość żonie, córkom i rodzinie!

Zapewniam wszystkich o mojej sile i chęci do dalszego działania!

Jeszcze raz Wszystkim Wam dziękuję!

**Arkadiusz Małecki
Wójt Gminy Kurów**

Ujęcie wody w Olesinie
Fot. Gmina Kurów

Stare ujęcie wody w Choszczowie
Fot. Gmina Kurów

Stare ujęcie wody w Klementowicach
Fot. Gmina Kurów

Budowa strażnico-świetlicy w Klementowicach
Fot. Gmina Kurów

Fot. Zofia Kamińska-Dobrzyńska

Z życia przedszkola

W roku szkolnym 2021/2022 powitaliśmy dzieci radośnie, ale z poczuciem niepewności – staraliśmy się spełniać wszelkie zasady bezpieczeństwa związane z ograniczeniami pandemicznymi. Zadaniem przedszkola jest: uczyć, bawić, wychowywać, rozwijać kreatywność i pomysłowość. Wszystkie nauczycielki dokładały wszelkich starań, aby dzieci w najmniejszym stopniu odczuły niedogodności związane z pandemią i czas pobytu w przedszkolu wspominały z radością.

W celu uatrakcyjnienia realizacji podstawowych zadań

wychowawczych, nauczycielki (w poszczególnych grupach wiekowych) wprowadziły różnorodne projekty i innowacje edukacyjne:

Innowacja edukacyjna „Eko-Emocje”, której zadaniem jest: poznawanie rzeczywistości przyrodniczej poprzez obserwowanie, eksperymentowanie, odkrywanie i przeżywanie.

Innowacja edukacyjna „Czytam z Emocją”, która ma za zadanie wprowadzić dzieci w świat literatury oraz rozwijać wrażliwość literacką przedszkolaków.

Projekt „Dźwięki wolności dla najmłodszych” był dla dzieci

wspaniałą lekcją historii i patriotyzmu. Przedszkolaki wzięły udział w edukacyjnych spotkaniach historycznych, plastycznych i muzycznych. Poprzez działania muzyczno-plastyczne dzieci odkryły ważne symbole narodowe. Miały również okazję do wysłuchania utworów muzycznych o treści patriotycznej granych na skrzypcach i kontrabasie.

Innowacja pedagogiczna „Pokazywane wierszyki jako narzędzie pracy nauczyciela” stymuluje kreatywność i wyobraźnię dzieci; rozwija wyraźną artykulację, pamięć i uwagę.

W naszym przedszkolu (w każdym miesiącu) były organizowane ciekawe zajęcia tematyczne, uroczystości i wydarzenia okolicznościowe:

„Dzień Kropki” to święto, które stwarzało okazję do rozwijania talentów dzieci.

„Święto Chłopców” (Dzień Chłopaka) – ten dzień był szczególnie we wszystkich grupach naszego przedszkola. Dziewczynki zaśpiewały chłopcom „Sto lat”, wręczyły upominki i złożyły życzenia.

Zajęcia biblioteczne – słuchanie bajki „Czerwony Kapturek” inscenizowanej instrumentami. Opowieść o Czerwonym Kapturku, mimo że dobrze znana wszystkim dzieciom, wciąż wzbudza dużo emocji. Przekonali się o tym dzieci, które uczestniczyły w lekcji bibliotecznej poświęconej promocji czytelnictwa wśród najmłodszych. Przedszkolaki w skupieniu wysłuchały ciekawej interpretacji bajki. Utwór wzbogacał był o efekty dźwiękowe, które potęgowały nastrój i pięknie dopełniały tekst czytany przez lektora. Odkrywanie świata bajkowych postaci sprawiło dzieciom niemałą frajdę. Wszystko po to, by nauka płynąca z bajki nie poszła w las: zawsze należy słuchać mamy i nie wolno rozmawiać z obcymi.

„Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek” – tego dnia nasze przedszkole zamieniło się w „kolorową, wesołą bajkę”. Były tańce, zgadywanki i oczywiście prezentacja bajkowych przebrań.

„Dzień zdrowego śniadania” – „Śniadanie daje moc!” – samodzielnie zrobione „zdrowe” kanapki smakowały dzieciom najlepiej.

Zajęcia biblioteczne (Dzień Pluszowego Misia). We wtorek, 30 listopada, przedszkolaki zostały zaproszone do Gminnej Biblioteki w Kurowie na bardzo ciekawe spotkanie z okazji „Dnia Pluszowego Misia”. Dzieci

poznały misie z różnych krajów, wysłuchały bajki „Przygody Misia Uszatka”, a na koniec samodzielnie wykonały „misiową wycinankę – wyklejankę”.

Andrzejki – tajemnicze wróżby to wspaniała zabawa, dostarczająca dzieciom wielu przeżyć i emocji.

Wspólne odśpiewanie hymnu narodowego z okazji Dnia Niepodległości. Pielęgnując tradycje oraz patriotyzm – w naszym przedszkolu uroczystości obchodziliśmy rocznicę odzyskania niepodległości. Z tej okazji wzięliśmy udział w akcji „Szkoła, przedszkole do hymnu” i dokładnie o godzinie 11:11 – wspólnie odśpiewaliśmy hymn państwowy. Dzieci wykonały również biało-czerwone flagi i kotyliony.

22 listopada obchodziliśmy „Dzień Kredki”. Rysowanie to świetna zabawa i ważny trening dla małego dziecka. Rozwija wyobraźnię i fantazję. Przedszkolaki poprzez rysunek wyrażały swoje emocje.

Ogólnopolski Dzień Praw Dziecka. Tego dnia w przedszkolu odbyły się rozmowy, gry i zabawy. Ich celem było uświadomienie dzieciom, że mają swoje prawa. W trakcie zajęć przedszkolaki rozmawiały również o swoich obowiązkach.

Spotkanie ze Św. Mikołajem. Dzieci z wielką radością przyjęły długo wyczekiwanych gości! Przedszkolaki zaśpiewały piosenkę lub powiedziały wierszyk, które przygotowały na tę uroczystość. W nagrodę zostały obdarowane prezentami.

Życzenia dla Babci i Dziadka. Niestety w tym roku nie mogliśmy gościć Dziadków w naszym przedszkolu, choć święto to na stałe wpisało się do kalendarza przedszkolnych uroczystości. Wnuczęta samodzielnie wykonały prezenty, a życzenia kochanym Dziadkom zostały złożone przez Internet.

Karnawałowy Bal

Przebierańców to ulubiona uroczystość przedszkolaków. W tym roku każda grupa bawiła się w swojej sali. Od rana dzieci przebrane były za bohaterów znanych bajek. Kolorowy wystrój i radosna muzyka zachęcały wszystkich do wesołej zabawy.

Konkursy:

Dużą popularnością wśród dzieci cieszył się konkurs plastyczny „Portret św. Mikołaja”. Zostało zgłoszonych aż 39 pomysłów „Mikołajów”.

18 lutego gościliśmy w **Gminnym Ośrodku Kultury w Kurowie**. Spotkanie ze sztuką poprowadził dyrektor GOK – Pan Bogdan Lipiński. Przedszkolaki miały okazję obejrzeć z bliska fortepian, pianino, spróbować gry na akordeonie i posłuchać, jakie możliwości ma ten instrument. Spotkanie zakończył krótki występ młodego pianisty. Wrażenia niesamowite! Serdecznie dziękujemy za spotkanie!

24 lutego **Tłusty Czwartek** w przedszkolu świętowaliśmy jedząc pączki. Dzieci poznały tradycje i obrzędy związane z tym świętem, odbyły się zabawy muzyczno-ruchowe oraz zajęcia plastyczne. Nauczycielki przygotowały dla naszych podopiecznych przedstawienie pt. „Pączki i faworki u Babci Honorki”. Kucharki upiekły pyszne pączki.

W marcu gościliśmy teatrzyk kukielkowy ze spektaklem „Kwiat paproci”.

Odwiedziła nas również pani Mariola Zagojska pracująca w Teatrze Muzycznym w Lublinie. Wprowadziła przedszkolaki w świat muzyki.

Mamy jeszcze wiele niezrealizowanych pomysłów na to, jak uatrakcyjnić pobyt dzieci w przedszkolu, ale o tym napiszemy następnym razem.

Iwona Barucha
Elżbieta Piąt

Spadek Topspinu do III ligi Rezerwy walczą o utrzymanie w III

Teniści stołowi Topspinu Kurów na jedną kolejkę przed końcem rozgrywek plasują się na ostatnim miejscu w II lidze, zaś Topspin II prawdopodobnie zagra baraż o utrzymanie w III lidze (6 marca ma zagrać mecz wyjazdowy w Białej Podlaskiej – w przypadku remisu lub wygranej gospodarzy, kurowska drużyna zmierzy się w barażach z wicemistrzem IV ligi – Heksą Niedrzwica Duża; wygrana w stolicy Południowego Podlasia dałaby rezerwom Topspinu utrzymanie bez konieczności grania barażu).

II liga, grupa lubelska (III poziom rozgrywkowy)

Poz.	Drużyna	Mecze	Pkt.	Gry
1	Akanza Lublin	15	30	136-14
2	Lewart Lubartów (S)	15	27	129-21
3	Włodawa Suszno	15	24	110-40
4	Sygnal Lublin	14	22	86-54
5	STS Lubartów	15	20	103-47
6	CKFiS Bełżyce	14	19	78-62
7	Błękitni Leopoldów	14	16	74-66
8	Grot Werbkowice	15	14	68-82
9	Ogniwo Chełm	13	12	63-67
10	Lewart II Lubartów (B)	13	12	61-69
11	UKS Wola Osowińska	14	9	58-82
12	Kłos Wola Skromowska	13	7	46-84
13	Politechnika Lublin (B)	15	6	49-101
14	Żaczek Fajslawice	13	4	29-101
15	Kłos Chełm Pokrówka	14	3	31-109
16	Topspin Kurów (B)	14	1	9-131

Ostatnie wyniki meczów Topspinu i Topspinu II:

X (12.12): Topspin – Grot 0:10
IX (19.12): Politechnika – Topspin 10:0
XI (16.01): STS – Topspin 10:0
XII (22.01): Topspin – Błękitni 0:10
XIII (30.01): Kłos – Topspin 10:0
XIV (06.02): Żaczek – Topspin 7:3,
Aleksandra Zgierska 2, Łukasz Chudzik
XV (06.03): Topspin – Sygnal

IX (05.12): Dzierzkowice – Topspin II 6:4, Emil Matraszek 2,5; Sylwester Jasiocha; Kacper Woźniak 0,5
X (15.01): Topspin II – Huragan 5:5, Krzysztof Moszczyński 2; Matraszek 1,5; Woźniak 1,5

XI (23.01): Topspin II – STS II 5:5, Zgierska 2, Matraszek 2, Moszczyński
XII (29.01): Topspin II – Grot II 8:2, Jasiocha 2,5; Matraszek 2; Zgierska 2; Moszczyński 1,5
XIII (06.02): pauza
XIV (06.03): Baczyński – Topspin II

Garbarnia zacznie w marcu

Pilkarze Garbarni Kurów trenowani przez Roberta Mirosława i druga drużyna prowadzona przez Wojciecha Janczyka wznowią rozgrywki w marcu.

III liga, grupa lubelska (IV poziom)

Poz.	Drużyna	Mecze	Pkt.	Gry
1 (A)	Sokół Zwierzyniec	10	19	75-25
2 (A)	Lob Dęblin	10	18	65-35
3 (A)	MLKS Wola Sernicka	10	11	50-50
4 (A)	ULKS Dzierzkowice Terpentyna (B)	10	9	48-52
1 (S)	Baczyński Biała Podlaska	11	12	56-54
2 (S)	Topspin II Kurów (B)	11	10	60-50
3 (S)	STS II Lubartów	12	10	58-62
4 (S)	Grot II Werbkowice	11	6	41-69
5 (S)	Huragan Międzyrzec Podlaski	11	1	27-83

Zdjęcie tytułowe: prezentacja przed meczem Topspin II – Grot II. Fot. Piotr Siczek

Ramowy terminarz meczów Garbarni i Garbarni II

19/20.03	MKS/Ruch Ryki (W)	pauza
26/27.03	Błękit Cyców (D)	GSKS Leokadiów (W, Puławy)
02/03.04	Sokół Konopnica Kozubszczyzna (W, Radawiec Duży)	Stacja Nałęczów Bronice-Kolonia (D)
09/10.04	Orion Niedrzewica Duża (D)	Powiślak II Końskowola (W)
16/17.04	Sygnal Lublin (W)	–
23/24.04	Piaskovia Piaski (D)	Wawel Wąwolnica (D)
30.04/01.05	Janowianka Janów Lubelski (W)	–
03.05	–	GKS Abramów (D)
07/08.05	Polesie Kock (D)	Laskovia Baranów (W, Ułęż)
14/15.05	Wisła Anopol (W)	Zawisza Garbów Wola Przybysławska (D)
21/22.05	Cisowianka Drzewce (D)	Gabaryty Dęblin (W)
25.05	Wisła II Puławy (W)	–
28/29.05	LKS Stróża (D)	Czarni Dęblin (D)
04/05.06	MKS/Unia (W)	Legion Tomaszowice (W, Dąbrowica)
12.06	Stal Poniatowa (W)	Orlęta Nowodwór (D)
19.06	Avia II Świdnik (D)	Piekiełko Przykwa (W, Stare Zadybie)

Historia klubów sportowych w gminie Kurów (cz. 7 – sezon 1970/1971)

Budowa boiska. Fot. ze zbiorów rodzinnych Ewy Tutkaj

Pilkarze LKS-u Kurów w sezonie 1970/1971 zajęli jednocześnie miejsce w lidze i spadli z lubelskiej klasy A do klasy B. W rundzie wiosennej do kadry seniorów było zgłoszonych 34 zawodników: Ryszard Adamczyk, Władysław Białkowski, Henryk Białota, Stanisław Bielawski, Mieczysław Czuchryta, Jerzy Dziak, Stanisław Dziak, Zbigniew Dziak, Jacek Głos, Andrzej Jakubowski, Mieczysław Janicki, Jan Jasiocha,

Wiktor Jewsiejczyk, Antoni Kamola, Jan Koziej, Stefan Książniak, Włodzimierz Kuszyk, Andrzej Malinowski, Stanisław Matraszek, Tadeusz Mikulski, Władysław Pięta, Zbigniew Polak, Marek Przechodzeń, Stanisław Rodzik, Krzysztof Rukasz, Sławomir Skwarek, Stanisław Sykut, Kazimierz Szajdziński, Stanisław Turski, Bogdan Tutkaj, Jerzy Wierzbiński, Waldemar Woźniakowski, Wiesław Zajac.

Władze klubu:

14.04.1970 – 07.02.1971

Przewodniczący: Henryk Rukasz
Wiceprzewodniczący: Grzegorz Ogórek (d/s sportu), Zbigniew Pajórek (d/s turystyki)
Sekretarz: Marian Kutnik
Skarbnik: Tadeusz Wyskwar
Gospodarze: Stanisław Łubek, Wiesław Zajac
Członkowie zarządu: Stefan Gajda, Stefan Ogórek, Piotr Tutkaj, Stanisław Wiśniewski
Komisja rewizyjna: Józef Lassak (przewodniczący), Jacenty Karpiński, Marian Pajórek (członkowie)
Księgowy: Stanisław Kowalczyk

07.02.1971 – 23.04.1972

Prezes: Józef Lassak
Wiceprezesi: Czesław Koral (d/s turystyki), Zbigniew Pajórek (d/s sportu)
Skarbnik: Tadeusz Wyskwar
Sekretarz: Henryk Rukasz
Gospodarze: Jan Łubek, Stanisław Łubek
Członkowie: Wiktor Jewsiejczyk, Wiesław Zajac
Komisja rewizyjna: Czesław Mrozek (przewodniczący), Jan Kaczorowski, Piotr Tutkaj (członkowie)
Pozostali członkowie rady klubu: Jan Drażkiewicz, Władysław Gajda, Antoni Górski, Urban Kuszyk, Władysław Rozmus, Stanisław Wiśniewski
Księgowy: Stanisław Kowalczyk

Lubelska klasa A, grupa północna (V poziom) – 1970/1971

Poz.	Klub	Pkt.	Sety
1	Podlasie Biała Podlaska	37	67-22
2	Sygnal Lublin	37	65-24
3	Nadbużanka Wola Uhruska	31	64-36
4	Trawena Trawniki	28	55-31
5	Kolejarz Małaszewicze	28	56-33
6	Victoria Parczew	24	47-53
7	Wisła II Puławy	23	38-46
8	Sokół Adamów	21	29-47
9	Orlęta Łuków	20	33-49
10	LKS Kurów (B)	20	51-71
11	Orlęta Radzyń Podlaski	19	37-49
12	KSFB/Chelmska II Chełm	14	23-54

Runda jesienna (trenerzy: Wiesław Zajac, Wiktor Jewsiejczyk, Zbigniew Pajórek):

I (16.08): LKS – Sokół 0:2
II (prawdopodobnie 23.08): Victoria – LKS 1:1
III (prawdopodobnie 30.08): LKS – Kolejarz 0:3
IV (05.09): Trawena – LKS 3:0 wo
V (13.09): LKS – Świdniczanka 1:3 (1:1)
VI (20.09): Wisła II – LKS 4:0
VII (prawdopodobnie 27.09): LKS – Włodawianka
VIII (04.10): KSFB/Chelmska – LKS 6:0
IX (11.10): LKS – Vitrum Nadbużanka 2:3
X (18.10): LKS – Krzna 2:0
XI (25.10): Orlęta – LKS 4:1

Runda wiosenna:

XII (18.04): Sokół – LKS 2:1
XIII (25.04): LKS – Victoria 1:3
XV (09.05): LKS – Trawena 1:2
XVI (16.05): Świdniczanka – LKS 1:0
XVII (23.05): LKS – Wisła II 1:0
XVIII (30.05): Włodawianka – LKS 5:1
XIX (06.06): LKS – KSFB/Chelmska 3:5
XIV (10.06, Terespol): Kolejarz – LKS
XX (13.06): Vitrum Nadbużanka – LKS 4:0
XXI (20.06): Krzna – LKS 2:1
XXII (27.06): LKS – Orlęta 2:1

Pilkarze Clementovii w sezonie 1970/1971 grali prawdopodobnie nadal w klasie B, a siatkarki na trzecim szczeblu rozgrywkowym zajmując ósme miejsce.

I runda (Henryk Świech):

I (24.10): Stal – Clementovia 3:0
II (25.10): Stal – Clementovia 3:0
III (31.10, ?): Clementovia – MKS 0:3
IV (01.11, ?): Clementovia – MKS 0:3
V (08.11): Clementovia – Sygnal 0:3
VI (09.11): Clementovia – Sygnal 1:3
VII (14.11): Budowlani – Clementovia 3:0
VIII (15.11): Budowlani – Clementovia 3:0
IX (28.11): Broń – Clementovia 3:0
X (29.11): Broń – Clementovia 3:0
XI (05.12): Start – Clementovia 3:0
XII (06.12): Start – Clementovia 3:0
XIII: Orlęta – Clementovia 3:1
XIV: Orlęta – Clementovia 3:0

II runda (Henryk Świech):

XV (, ?): Clementovia – Stal /wygrana gości/
XVI (, ?): Clementovia – Stal /wygrana gości/
XVII (19.12): MKS – Clementovia /wygrana gospodyń/
XVIII (20.12): MKS – Clementovia /wygrana gospodyń/
XIX (16.01): Sygnal – Clementovia 1:3
XX (17.01): Sygnal – Clementovia 3:0; po tym meczu 9 wygranych setów
XXI (23.01): Clementovia – Budowlani 0:3
XXII (24.01): Clementovia – Budowlani 1:3
XXIII (prawdopodobnie 09.02, ?): Clementovia – Broń 1:3 lub 2:3
XXIV (prawdopodobnie 10.02, ?): Clementovia – Broń 1:3 lub 2:3
XXVII (27.02): Clementovia – Orlęta 1:3

Liga międzywojewódzka, grupa kielecko-lubelska (III poziom) – 1970/1971

Poz.	Klub	Pkt.	Sety
1	MKS Lublin	26	78-24
2	Start Radom	21	71-36
3	Budowlani Radom	20	73-37
4	Broń Radom	19	63-42
5	Stal Kraśnik Fabryczny	14	53-50
6	Sygnal Lublin (B)	7	34-69
7	Orlęta Radom (B)	3	24-77
8	Clementovia Klementowice	2	18-79

XXVIII (28.02): Clementovia – Orlęta 3:0
XXV (06.03): Clementovia – Start 0:3
XXVI (07.03): Clementovia – Start 1:3

Zgodnie z zapowiedzią, przedstawiamy także informację o piłkarzach LZS-u Kłoda, którzy zagraли w klasie C – nastąpiło to prawdopodobnie w sezonie 1969/1970. Z informacji uzyskanych od graczy zespół rozgrywał swoje mecze w Zastawiu, w lidze poza LZS-em grały prawdopodobnie dwie drużyny – LZS Czesławice i LZS Skowieszynek. Zespół z miejscowości położonej w gminie Kurów wygrał swoją grupę i miał zagrać z LZS-em Borysów, jednak ten mecz nie został rozegrany. Gospodarze nie zostali poinformowani o terminie meczu, wobec czego przegrali walkowerem (Jan Góra, który był wówczas działaczem zespołu z Borysowa, twierdził, że gospodarze znali termin meczu). Gospodarze zniechęceni brakiem możliwości rozegrania meczu zdecydowali o tym, że nie zgłoszą zespołu do rozgrywek w następnym sezonie. W drużynie z Kłody grali m.in. Henryk Kuflewski, Roman Maruszak, Władysław Michalek, Tomasz Robaczewski, Bogdan Struski.

Tekst: Piotr Siczek

Ośrodek Pomocy Społecznej informuje, że od 01.11.2021 trwa nowy okres zasiłkowy 2021/2022 w świadczeniach rodzinnych

O świadczenia nadal można się ubiegać składając wnioski drogą elektroniczną lub tradycyjnie w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej.

Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne przyznaje się i wypłaca na okres zasiłkowy trwający od 1 listopada do 31 października roku następnego.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o **świadczenia rodzinne** na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami **do dnia 31 sierpnia 2021 r.**, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje **do dnia 30 listopada 2021 r.** W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami **od dnia 1 września 2021 r. do dnia 31 października 2021 r.**, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje **do dnia 31 grudnia 2021 r.** W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia **1 listopada 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.**, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do ostatniego **dnia lutego 2022 r.**

Zasiłek rodzinny zostanie przyznany, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674,00 zł**. Jeśli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne kwota nie może być większa niż **764,00 zł**. Należy legitymować się wtedy orzeczeniem o niepełnosprawności (w przypadku dziecka do 16 roku życia) lub orzeczeniem o znacznym albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (w przypadku starszych dzieci lub osoby pełnoletniej uczącej się).

W przypadku pytań lub wątpliwości zapraszamy do kontaktu:
Ośrodek Pomocy Społecznej
Lubelska 45, 24-170 Kurów
Tel. 81 88-11-490
strona internetowa: ops.kurow.eu
email: ops.kurow@interia.pl

Świadczenie pielęgnacyjne

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2021 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 1021) wzrosła kwota świadczenia pielęgnacyjnego.

Od **1 stycznia 2022 r.** świadczenie pielęgnacyjne wynosi **2119,00 zł**

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 111 z późn. zm.) świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Omawiane świadczenie nie przysługuje między innymi, jeżeli osoba sprawująca opiekę:

- a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,
- b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Daria Sokołowska
Ośrodek Pomocy Społecznej

Nowe świadczenie – dodatek osłonowy

17 grudnia 2021 r. Sejm przyjął ustawę o dodatku osłonowym. Jest to kluczowy element rządowej Tarczy Antyinflacyjnej, który zniwelować ma rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zadanie to realizowane jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie (budynek przy Urzędzie Gminy). **Dodatek osłonowy przysługuje za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. Dodatek będzie wypłacany w dwóch równych ratach, w terminie do 31 marca 2022 r. oraz do 2 grudnia 2022 r.**

Terminy składania wniosków

Wnioski należy składać w terminie do 31 października 2022 roku. Wnioskodawcy, którzy złożą wniosek do końca stycznia, otrzymają świadczenie w dwóch ratach. Pierwsza część zostanie wypłacona w terminie do 31 marca 2022 roku, druga w terminie do 2 grudnia 2022 roku. Pozostali, którzy złożą wniosek w terminie od 1 lutego do 31 października, cały dodatek otrzymają w jednej kwocie.

Wnioski o przyznanie dodatku osłonowego można składać osobiście w siedzibie ośrodka, bądź za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, wówczas wniosek musi być opatrzony podpisem elektronicznym lub uwierzytelniony profilem zaufanym.

Dodatek osłonowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu, w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych, nie przekracza kwoty **2100 zł** oraz osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty **1500 zł na osobę**.

Na potrzeby składania wniosków o wypłatę dodatku osłonowego przyjmuje się, że jedna osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego.

Gospodarstwu wieloosobowemu przysługuje jedno świadczenie dla całej rodziny.

W przypadku złożenia kilku wniosków przez różnych członków gospodarstwa, zostanie rozpatrzony pierwszy złożony.

Dodatek osłonowy zostanie przyznany również osobie/rodzinie, gdy wysokość jej przeciętnego

miesięcznego dochodu przekracza powyższe kwoty. Otrzyma różnicę między kwotą dodatku osłonowego, a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny miesięczny dochód na zasadzie „złotówka za złotówkę”. W przypadku gdy wysokość dodatku osłonowego jest niższa niż 20 zł, świadczenie to nie przysługuje.

Wysokość dodatku:

- 400 zł w skali roku dla gospodarstw domowych jednoosobowych,
- 600 zł w skali roku dla gospodarstw domowych 2-3-osobowych,
- 850 zł w skali roku dla gospodarstw domowych 4-5-osobowych,
- 1150 zł w skali roku dla gospodarstw domowych 6-osobowych.

Ważne!

W przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodopodnymi, **wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków**, świadczenie jest podwyższone i dopłata wynosi:

- 500 zł w skali roku dla gospodarstw domowych jednoosobowych,
- 750 zł w skali roku dla gospodarstw domowych 2-3 osobowych,
- 1062,50 zł w skali roku dla gospodarstw domowych 4-5 osobowych,
- 1437,50 zł w skali roku dla gospodarstw domowych 6 osobowych.

Na dzień 21 lutego 2022 r. złożono 560 wniosków, natomiast do końca stycznia wniosków tych wpłynęło 460 i te osoby pierwszą ratę dodatku osłonowego otrzymają w terminie do ostatniego dnia marca 2022 r. Wypłata nastąpi na podane konto bankowe lub, w przypadku jego braku, w formie gotówkowej w siedzibie ośrodka.

Daria Sokołowska
Ośrodek Pomocy Społecznej

Mikroświat – rodzina

Tekst: Daria Sokołowska

Każdy z nas żyje w jakimś konkretnym społecznym kontekście. Oznacza to, że otaczają nas różni ludzie. Jedni są ważni, drudzy mniej, a jeszcze inni są całkowicie obojętni. Rodzina stanowi istotne źródło wsparcia, jednak nikt nie zna lepiej dziecka niż jego rodzice. Rodzina posiada zasoby – ma wspólną historię, mądrość

i niezbywalne zobowiązania wobec siebie nawzajem.

Rodzina jest podstawową mikrostrukturą społeczną. Trudno znaleźć pełną i zadowalającą definicję rodziny, ponieważ charakteryzuje się ona różnorodnością i ciągłymi przemianami. „Rodzina to grupa złożona z osób połączonych stosunkiem małżeńskim

i rodzicielskim. Rodzina oparta jest na stałych wzorach postępowania i wzorach wzajemnych oddziaływań”. (Szczeptański J. *Elementarne pojęcia socjologii*, s. 300). Według Profesora Wincentego Okonia „rodzina to mała grupa społeczna składająca się z rodziców i ich dzieci; krewnych, rodziców łączy więź małżeńska, rodziców z dziećmi

więź rodzicielska stanowiąca podstawę wychowania rodzinnego, jak również więź formalna określająca obowiązki rodziców i dzieci względem siebie". (Okoń W., *Nowy słownik pedagogiczny*, s. 248). Wielokrotnie rodzina jest definiowana jako mała grupa społeczna „grupa społeczna jest formacją, która składa się z pewnej liczby jednostek pozostających (w bardziej lub mniej) określonych pozycjach i rolach w stosunku do siebie, i która posiada własny system wartości oraz normy regulujące zachowanie jednostek co najmniej w sprawach ważnych dla grupy". (Zborowski Z., *Rodzina jako grupa społeczno-nychowanawa*, s. 14).

Rodzina to dom w szerszym znaczeniu tego słowa „to przystań, twierdza własny ciepły kąt i pewność przyjęcia w nim (...) to

minimum zaskoczenia, to punkt stały w czasie i przestrzeni, pewność opieki, zadbania życzliwości jeśli nie miłości" (Garczyński S., *Potrzeby psychiczne. Niedosyt. Zaspokajanie*, s. 57).

Rodzina, która tworzy dom stanowi dla człowieka punkt odniesienia, pewien stały element w ciągle ewoluującym świecie, a procesy relacji, jakie zachodzą między najbliższymi członkami owej komórki społecznej, stanowią dla nowego członka społeczeństwa „model zachowań społecznych i teren doświadczeń przy rozwiązywaniu trudnych problemów" (Kostańska L., *Poziom intelektualny dziecka, a jego funkcjonowanie psychospołeczne* [w:] *Wspomaganie rozwoju dziecka* (red.) Gaś Z. B., Lublin 1994, Wydawnictwo Fundacja „Masz szansę"

poprzez wypełnianie szeregu funkcji i stymuluje rozwój jej członków.

Jaka jest Twoja rodzina?

Czy stanowi dla Ciebie punkt odniesienia?

Bibliografia:

1. Garczyński S., *Potrzeby psychiczne. Niedosyt. Zaspokajanie*, Warszawa 1972, Wydawnictwo Nasza Księgarnia
2. Kostańska L., *Poziom intelektualny dziecka, a jego funkcjonowanie psychospołeczne* [w:] *Wspomaganie rozwoju dziecka* (red.) Gaś Z. B., Lublin 1994, Wydawnictwo Fundacja „Masz szansę"
3. Okoń W., *Nowy słownik pedagogiczny*, Warszawa 1998, Wydawnictwo Akademickie „Zak"
4. Szczepański J., *Elementarne pojęcia socjologii*, Warszawa 1970, Wydawnictwo PWN
5. Zborowski Z., *Rodzina jako grupa społeczno-nychowanawa*, Warszawa 1980, Wydawnictwo PWN.

Analiza stanu bezpieczeństwa na terenie działania Komisariatu Policji w Kurowie

Komisariat Policji w Kurowie obsługuje całodobowo rejon 4 gmin powiatu puławskiego, tj.: Kurów, Markuszów, Żyrzyn i Baranów. Łącznie gminy te obejmują 43% powierzchni powiatu puławskiego. W rejonie usytuowanych jest 62 miejscowości, w których zamieszkuje blisko 22 tysiące osób. Stan etatowy Komisariatu Policji w Kurowie liczy obecnie 21 funkcjonariuszy. Na 1 policjanta przypada 1047 osób, natomiast średnio na 1 dzielnicowego przypada 5500 osób.

Niewątpliwie wpływ na stan bezpieczeństwa ma funkcjonująca od 14 września 2016 r. „Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa". Przedmiotowe narzędzie informatyczne stwarza możliwość zgłoszenia różnego rodzaju zagrożeń poprzez naniesienie ich na mapę oraz wskazanie konkretnej kategorii. Zadaniem policjantów jest weryfikacja tych zgłoszeń. W przypadku ich potwierdzenia podejmowane są dalsze działania, mające

na celu eliminację oraz zapobieganie stwierdzonym zagrożeniom, które negatywnie wpływają na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Na terenie działania Komisariatu Policji w Kurowie liczba zgłoszeń na Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa w roku 2021 wynosi 467 (w tym 420 dot. bezpieczeństwa w ruchu drogowym i 47 dot. przewencji).

W Komisariacie Policji w Kurowie dzielnicowi są wyposażeni w służbowe telefony komórkowe oraz posiadają dedykowaną skrzynkę e-mail, na którą każdy obywatel może zgłosić wszelkie problemy. Pomocnym narzędziem jest aplikacja „Moja Komenda", gdzie można uzyskać informacje dotyczące dzielnicowych na podległym terenie. Dane kontaktowe udostępnione są na stronie internetowej Komendy Powiatowej Policji w Puławach.

W formie tabelarycznej przedstawione zostały dane dotyczące przestępczości zaistniałej na terenie działania KP Kurów oraz bezpieczeństwa i porządku na terenie Gminy Kurów.

KOMISARIAT POLICJI W KUROWIE	Rok 2020	Rok 2021
Przestępczość ogółem	195	189
Ilość postępowań wszczętych		
Przestępczość ogółem	176	179
Ilość przestępstw stwierdzonych		
Przestępczość ogółem	142	164
Ilość przestępstw wykrytych	80,7% wykrycia	91,1% wykrycia wzrost wykrywalności o 10,4% (4 miejsce wśród 29 komisariatów działających na terenie województwa lubelskiego)
Liczba osób podejrzanych ogółem	118	133
Tymczasowo aresztowani	10	20
Zatrzymani na gorącym uczynku	61	70
PRZESTĘPSTWA Z 7 WYBRANYCH KATEGORII: bójka i pobicie; uszczerbek na zdrowiu; kradzież cudzej rzeczy; kradzież samochodu; kradzież z włamaniem; rozboje; wymuszenia i kradzieże rozbójnicze; uszkodzenie mienia	Rok 2020	Rok 2021
Ilość postępowań wszczętych	40	28
Ilość przestępstw wykrytych	11 33,3% wykrycia	34 82,9% wykrycia wzrost wykrywalności o 49,6% (2 miejsce wśród 29 komisariatów działających na terenie województwa lubelskiego)

Dane dotyczące bezpieczeństwa i porządku na terenie gminy Kurów za 2021 rok w porównaniu do roku 2020

	2020	2021
Ilość wszczętych spraw o przestępstwo (ogółem)	79	70
Ilość postępowań dotyczących nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi	10	14
Ilość postępowań dotyczących przemocy w rodzinie (art. 207 k. k.)	13	9
Ilość postępowań dotyczących niealimentacji (art. 209 k. k.)	1	2
Ilość postępowań z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	3	2
Ilość postępowań dotyczących kradzieży (straty powyżej 500 zł)	9	5
Ilość postępowań dotyczących kradzieży z włamaniem	1	1
Ilość postępowań dotyczących spowodowania uszczerbku na zdrowiu	4	2
Ilość postępowań dotyczących bójki, pobicia	1	1
Ilość postępowań dotyczących uszkodzenia mienia (szkoda powyżej 500 zł)	1	2
Ilość postępowań dotyczących oszustw	4	6
Ilość postępowań dotyczących wypadków drogowych	4	4
Ilość pozostałych postępowań w sprawach o przestępstwo	28	22
Ilość przeprowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenie	116	131
Ilość skierowanych wniosków o ukaranie do sądu z art. 43 ust. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi	2	2
Ilość nałożonych mandatów karnych z art. 43 ust. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi dot. mieszkańców gminy Kurów	35	28
Ilość wszczętych czynności dot. procedury „Niebieskie Karty"	14	9
Ilość osób doprowadzonych do Jednostek Policji w celu wytrzeźwienia	18	14
Ilość interwencji na terenie gminy Kurów (ogółem)	1184	841
Ilość interwencji domowych	97	53

opr. nadkom. Tomasz Tomaszewski
Komendant Komisariatu Policji w Kurowie

Pisanka wielkanocna, rękodzieło: Kamila Mazur, Kurów
 Fot. Mateusz Borny

BIULETYN

Cz. XXV

Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurowie

Z okazji Świąt Zmartwychwstania Pańskiego, niosących nadzieję do odrodzenia życia, pragniemy złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia. Niech ten świąteczny czas, spędzony w trzeźwości, w gronie rodzinnym, bez zmartwień, w zdrowiu, ciepłej i rodzinnej atmosferze, będzie dla Wszystkich Państwa źródłem wiary, otuchy, nadziei i siły.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurowie
 z przewodniczącą Haliną Jankiewicz

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny „Przystanek”
 24 –170 Kurów, ul. Jana Kilińskiego 2a, tel. 81 881 17 01

**JEŻELI NIE RADZISZ SOBIE Z PROBLEMAMI
 przyjdź, zadzwoń – uzyskasz bezpłatną POMOC**

Jeżeli bliska Ci osoba nadużywa alkoholu i chcesz to zmienić – możesz złożyć w „Przystanku” podanie o leczenie w godz. pracy „Przystanku” oraz w Ośrodku Pomocy Społecznej (OPS) w Kurowie tel. 81 881 14 90

Dane teleadresowe (adresy, telefony, e-mail) do wszystkich szpitalnych oddziałów leczenia odwykowego z terenu województwa lubelskiego

LUBLIN

Całodobowy Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu

ul. Abramowicka 2, 20-442 Lublin
 Ordynator Oddziału: dr n. med. Dariusz Malicki
 tel. 81 72-86-354
 Lekarz oddziału tel. 81 72-86-301
 Dyżurka Pielęgniarek tel. 81 72-86-355
 Sekretariat/Pielęgniarka Oddziałowa tel. 81 72-86-353
 Psychologowie/Terapeuci tel. 81 72-86-302, email:
 terapeuci.cotua@onet.pl; jdmalicy@poczta.onet.pl

Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych

(OLAZA, odtrucie, okres leczenia do 2 tyg)
 ul. Abramowicka 2, 20-442 Lublin
 Ordynator Oddziału: lek. med. Jolanta Janku-Jakubiec
 Gabinet lekarski: tel. 81 744 30 61 w. 356;
 81 728 63 56;
 Dyżurka pielęgniarek: tel. 81 744 30 61 w. 357;
 tel. 81 728 63 57; tel. 81 744 30 61 w. 358

Oddział Detoksykacyjny dla Narkomanów

Ordynator oddziału: lek. med. Andrzej Kaciuba
 Gabinet Ordynatora
 tel. 81 744 30 61 w. 363; tel. 81 728 63 63;
 Dyżurka pielęgniarek
 tel. 81 744 30 61 w. 362; tel. 81 728 63 62

HRUBIEŚÓW

Oddział Leczenia Uzależnień

ul. Piłsudskiego 11, 22-500 Hrubieszów
 tel. 84 696 26 11

ŁUKÓW

Całodobowy Oddział Leczenia Uzależnień

ul. Rogalińskiego 3; 21-400 Łuków
 kontakt: 25 798 48 80; j.kaminski@sp.zoz.lukow.pl

Oddział Detoksykacyjny

ul. Rogalińskiego 3; 21-400 Łuków
 tel. 25 798 20 00 -9 w. 314

CHEŁM

Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu

ul. Szpitalna 53; 22-100 Chełm
 kontakt: 82 562 31 15; sylwia.becz@szpital.chelm.pl

PARCZEW

Oddział Psychiatryczny z Pododdziałem Leczenia Uzależnień

ul. Kościelna 136, 21-200 Parczew; tel. 83 355 21 72

RADZYŃ PODLASKI

Oddział Terapii Uzależnień

ul. Wisznicka 111; 21-300 Radzyń Podlaski
 tel. 83 413 23 55

SUCHOWOLA

IV Oddział Terapii Uzależnień

Suchowola; 21-310 Wołyń
 kontakt: 83 353 03 63; szpital-suchowola@pro.onet.pl

RADECZNICA

Oddział I Terapii Uzależnień od Alkoholu

ul. Klasztorna 4; 22-463 Radeckznica
 kontakt: 84 681 88 51; 84 681 88 57;
 poczta@radecznicapl

Jak widać możliwości pomocy, także na lokalnym gruncie, jest wiele. Warto podkreślić, że im szybciej osoba uzależniona zwróci się po pomoc, tym większa szansa, że ta będzie skuteczna i sprawi, że trwale upora się z problemem uzależnienia.

Opracowanie: Dorota Reczek

DOM BEZ ŚCIAN

czyli o dorastaniu w rodzinie alkoholowej

Dlaczego 40-letni mężczyzna, stojąc w obliczu problemu zachowuje się jak nastolatek? Nie potrafi narzucać sobie dyscypliny, nie ma umiejętności ustalania i realizowania planu, nie może znieść, że jego praca wymaga wysiłku, a efekt może pojawić się za kilka miesięcy. Często też ogarnia go gniew, który odreagowuje na innych – biciem, obelgami, upokarzaniem. Skąd takie zachowania? Po analizie jego historii życia okazuje się, że wychowywał się w rodzinie, w której nie zaspokajano jego potrzeb rozwojowych, a to stało się przyczyną powstania syndromu Dorosłego Dziecka.

Tekst: Anna Siedlecka
psycholog, psychoterapeuta uzależnień

Najczęstszym powodem, powstawania syndromu Dorosłego Dziecka, jest choroba alkoholowa któregoś z domowników, a tym samym najliczniejszą grupą osób z tym syndromem, są Dorosłe Dzieci Alkoholików (DDA). Badania z udziałem osób wychowywanych w rodzinach uzależnieniowych wykazały, że Dorosłe Dzieci pochodzące z takich domów, przejawiają pewne wspólne zachowania i doświadczają określonych wspólnych uczuć. Chociaż wszyscy ludzie przejawiają te zachowania, jednak osoby, pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, przejawiają je znacznie częściej i intensywniej.

W rodzinie alkoholowej toczy się swoista gra między jej członkami. Założmy, że jest to rodzina, w której uzależniony jest ojciec. Jego życie koncentruje się na picciu, trzeźwieniu, głodach, kacach, zdobywaniu pieniędzy, obiecywaniu poprawy i wymyślaniu alibi dla swojego zachowania. Matka w tej rodzinie prezentuje tzw. „zachowania ułatwiające”, czyli służące utrzymaniu systemu rodzinnego (np. dzwoni do szefa męża, by usprawiedliwić jego nieobecność w pracy, co tłumaczy tym, że inaczej mógłby stracić pracę i rodzina popadnie w jeszcze większe kłopoty). Oboje są silnie skoncentrowani na czymś innym niż opieka i wychowywanie dzieci, jak ma to miejsce w rodzinie funkcjonalnej. Osoba uzależniona (ojciec) na swoim picciu, zaś osoba współuzależniona (matka) na uzależnionym mężu.

Co się wówczas dzieje z dziećmi? By rodzina przetrwała, muszą

one przejąć obowiązki rodziców, czyli następuje proces zamiany ról. I tak – najczęściej najstarsze dziecko staje się „bohaterem rodzinnym”, który sprząta, gotuje, troszczy się o młodsze rodzeństwo. To młody dorosły – dzielny, opanowany, pełen poświęcenia i gotowości do rezygnacji ze swoich potrzeb, dobrze się uczy, jest postrzegany jako chluba rodziny. W dorosłym życiu często wpada w pracoholizm, żyje w ciągłym napięciu, jest nad wyraz ambitny i nadgorliwy, potrafi dawać, ale nie umie przyjmować, nadmiernie kontroluje, co sprawia że trudno mu wchodzić w bliskie relacje, zazwyczaj pozostaje samotny i nie zakłada własnej rodziny. W pewnym sensie podobny do „bohatera rodzinnego” jest „koziół ofiarny” – tamten dba o pozytywny wizerunek rodziny, ten zaś o jej negatywny obraz. Dzięki niemu rodzina może odwrócić uwagę od rzeczywistych problemów, jest to „obiekt zastępczy”, na którym można się skoncentrować i wyladować negatywne uczucia. Dziecko przyjmujące tę rolę źle się uczy i zachowuje, jest w konflikcie z rodzeństwem, wpada w złe towarzystwo, ma problemy z prawem. Zwykle szybko opuszcza dom rodzinny, ale w życiu dorosłym trudno mu się przystosować. Jest to człowiek pełen lęku i złości, samotny, okaleczony „outsider”, często również uzależniony. „Aniolkiem” zaś nazywa się dziecko niewidzialne, niedostrzegane czyli takie, które nigdy nie sprawia kłopotów, odsuwa się od bliskich i żyje w świecie fantazji. Jako człowiek dorosły „aniołek” jest małomówny i samotny, nie

potrafi pracować w zespole, nie umie pozostać w długotrwałym związku. Kolejna rola to tzw. „maskotka” – często najmłodsze dziecko, lubiane przez wszystkich, najbardziej akceptowane przez uzależnionego ojca i wysyłane do niego jako rozjemca w sytuacjach konfliktowych. Na zewnątrz roześmiany i kpiarski, wewnątrz płaczący, często też staje się ofiarą wykorzystywania seksualnego ze strony uzależnionego rodzica. Gdy dorośnie – nikt z otoczenia nie traktuje go poważnie, wciąż jest lubiany i określany jako „dusza towarzystwa”, ale jego relacje z ludźmi są powierzchowne, a ze względu na kłopoty ze swoją seksualnością trudno mu założyć własną rodzinę.

Role odgrywane przez dzieci są funkcjonalne tylko w rodzinie, bo rodzina (jako całość) oczekuje od poszczególnych dzieci właśnie takich zachowań i wzmacnia je. Pozwalają one bowiem przetrwać, ponosząc możliwie najmniejsze straty. Jednak poza rodziną, tracą swoją aktualność. Nie przynoszą już takich korzyści, a wręcz przeciwnie – zaczynają działać na szkodę dzieci. Z każdym kolejnym rokiem, kiedy sytuacja w rodzinie nie zmienia się, a uzależnienie rozwija się, mechanizmy obronne dzieci utrwala się, doprowadzając do coraz większych niepowodzeń w świecie zewnętrznym.

Bardzo często dziecko w rodzinie alkoholowej jest świadkiem kłótni i przemocy. Obserwując swoje rodzinne otoczenie dochodzi do wniosku, iż świat jest zagrażający i nieprzewidywalny, zaś najbliżsi ludzie, zamiast być oparciem są

agresorami. W takich sytuacjach czuje się bezsilne i skrzywdzone. Jeszcze gorsza sytuacja ma miejsce, gdy samo dziecko staje się obiektem przemocy dla rodzica. Poza przemocą fizyczną, dzieci w takich rodzinach, często doświadczają zaniedbania emocjonalnego, gdyż rodzic bardziej skoncentrowany na alkoholu lub utrzymaniu rodziny, niż na nim. Konsekwencją takiego traktowania jest między innymi niskie poczucie własnej wartości.

Atmosfera w rodzinie alkoholowej jest przewlekłe napięta. Gdy ojciec pije – matka skupia się na nim, a dzieci funkcjonują w swoich rolach. Gdy uzależniony rodzic trzeźwieje, reszta żyje w oczekiwaniu na kolejny raz, „chodzą na paluszkach wokół tykającej bomby”, wiedząc że wybuch nastąpi, nie wiedzą tylko kiedy. To oczekiwanie, opisywane jest przez nich jako trudne do zniesienia doświadczenie, które zalicza się do traumatycznych.

W „domu bez ścian” funkcjonują również specyficzne normy tj. „Nie mów” (zachowaj tajemnicę, bo jeśli ktoś z zewnątrz dowie się, co się dzieje w naszym domu – będziesz winny rozpadu rodziny); „Nie ufaj” (ludzie dorośli krzywdzą i wykorzystują, obiecują i nie dotrzymują słowa, świat jest zagrażający); „Nie czuj” (wyrażanie emocji, np. złości czy niezadowolenia będzie pretekstem do napicia się przez ojca i kolejnej awantury) oraz „Nie zmieniaj” (w tej sytuacji jest nam źle, ale ją znamy i dostosowaliśmy się do niej, po zmianie będziemy zagubieni i nie poradzimy sobie, czyli będzie jeszcze gorzej). Takie funkcjonowanie to pułapka, która powstaje w wyniku przystosowania do długotrwałego stresu. Powoduje to poważne konsekwencje dla zdrowia psychicznego – cierpienie i gwałtowne zmiany nastroju, czarnowidztwo, stany depresyjne, zamęt uczuciowy, zaburzenia psychosomatyczne (ból głowy, mięśni, serca, brzucha, wrzody żołądka), myśli samobójcze, zażywanie leków uspokajających, nasennych, alkoholu dla usmierzenia bólu, napięcia i niepokoju, nalogowe zachowania (zakupoholizm, obsesyjne jedzenie, zaburzenia sfery seksualnej), pustkę duchową (nerwowa koncentracja

na szczegółach życia codziennego, bez niezbędnego dystansu do spraw drobnych i wypływające stąd: rozpacz, desperacja, brak nadziei), brak zaufania i bardzo silny lęk przed wszelkimi nowościami i zmianami.

Podsumowując: Dorosłe Dzieci Alkoholików charakteryzują następujące cechy (wg Wandy Sztander):

1. Nieumiejętność nawiązywania intymnych związków i obawa przed utratą własnego ja w bliskich związkach uczuciowych.
2. Obawa przed zdemaskowaniem własnej nieatrakcyjności i przed porzuceniem.
3. Ukrywanie uczuć i podatność na zranienie.
4. Obawa przed sytuacją konfliktową i gniewem.
5. Kłopoty z odpowiedzialnością: nadmierne podejmowanie odpowiedzialności lub uchylanie się od niej.
6. Poczucie odmienności i izolacji od ludzi.
7. Nieumiejętność radowania się i bawienia.
8. Trudności w odróżnianiu tego co normalne, od tego co nienormalne.
9. Szukanie trudności i kryzysów zamiast spokojnego życia.
10. Nadmierne poczucie lojalności.
11. Obawa przed utratą kontroli.
12. Tendencje do kłamstwa „bez powodu” – nawet wtedy, gdy łatwiej byłoby powiedzieć prawdę.

Dzieci wychowane w rodzinach uzależnieniowych, jako dorośli funkcjonują w sposób przynoszący cierpienie im oraz ich otoczeniu. Jeśli zdecydują się to zmienić, mogą skorzystać z dedykowanych im programów terapeutycznych. Osoby te w terapii własnej, skupiają się na rozwiązywaniu problemów swoich, a nie uzależnionego ojca. Pierwszym krokiem jest uświadomienie sobie, w jaki sposób sytuacja rodzinna związana z nadużywaniem alkoholu przez rodzica, wpłynęła na jego życie. Ci, którzy zaczynają identyfikować siebie jako DDA, dostrzegają nadzieję na to, że możliwa jest zmiana ich samopoczucia i sposobu życia. Grupa

terapeutyczna pozwala im poczuć się wysłuchanym, zrozumianym, podobnym do innych. Tutaj łatwo o otwartość, a zwierzenie się innym z własnych przeżyć jest ważnym elementem terapii. Na tym etapie ważne jest, znalezienie nowych rozwiązań dla sytuacji, z którymi wcześniej trudno im było sobie poradzić. Istotą psychoterapii jest zmiana obrazu siebie, zmierzająca do bardziej realnego i pozytywnego postrzegania własnej osoby.

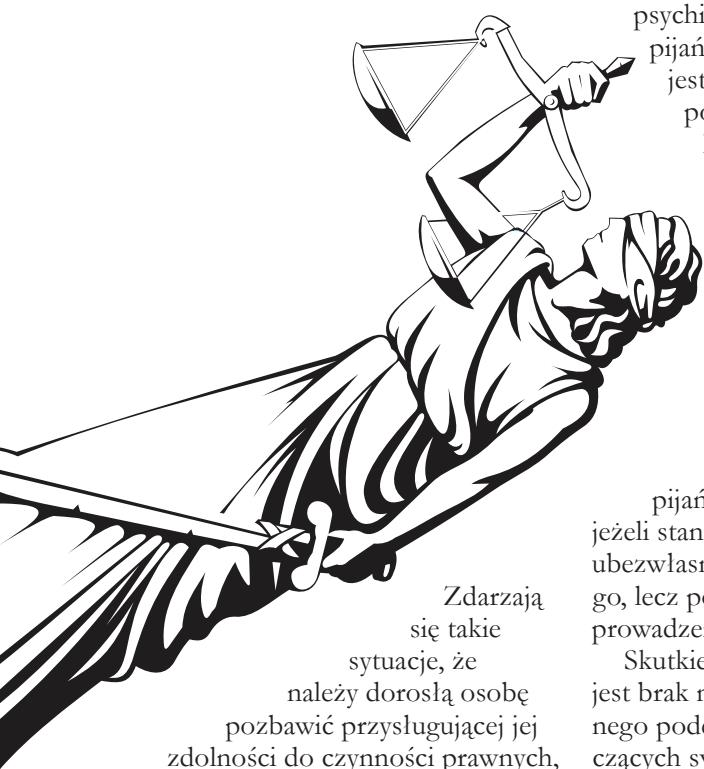
Po terapii, obserwuje się pozytywne zmiany w obrazie siebie, dotyczące przede wszystkim postrzegania siebie w relacji z innymi, zwiększenia poczucia emocjonalnej stabilności, gotowości do wzięcia odpowiedzialności za swoje życie. W istotny sposób obniża się nasilenie objawów psychopatologicznych oraz wzrasta poczucie sensu, zaradności i zrozumiałości świata oraz ludzi. Wyniki badań przeprowadzonych przez Instytut Psychologii Zdrowia na zlecenie PARPA (1999-2002) dotyczące funkcjonowania DDA przed i po terapii wskazują na to, że programy terapeutyczne, w których biorą udział DDA są efektywne i skuteczne. Warto z nich skorzystać, aby uwolnić się od cierpienia przerywając – często ciągnący się od pokoleń – przekaz, że „w takiej rodzinie nic się nie da zmienić” i móc zbudować własny stabilny dom.

Literatura:

1. Janiszewski, M. (2003) Funkcjonowanie psychospołeczne Dorosłych Dzieci Alkoholików przed terapią i po jej zakończeniu. Warszawa: IPZ.
2. Kurza, K. (2000) Doświadczenia z dzieciństwa a rozwój współuzależnienia. Rodzina z problemem alkoholowym. Warszawa: IPZ.
3. Sobolewska, Z. (2001) Psychoterapia dorosłych dzieci alkoholików jako źródło inspiracji do pracy z dziećmi. Świat problemów, 1.
4. Szczupał, B. (2000) Rodzina kształtuje osobowość dziecka. *Edukacja i Dialog*, 2.
5. Sztander, W. (1996) Rodzina z problemem alkoholowym. Warszawa: PARPA.
6. Włodawiec, B. (1997) Nasilenie cech psychopatologicznych dorosłych dzieci alkoholików Świat problemów, 10.
7. Woititz, J.G. (1993) DDA. Warszawa: Akuracik.

PRAWO CYWILNE – UBEZWŁASNOWIENIE

Zdarzają się takie sytuacje, że należy dorosłą osobę pozbawić przysługującej jej zdolności do czynności prawnych, czyli ją **ubezwłasnowolnić**.

Każdy człowiek od chwili urodzenia ma **zdolność prawną**, czyli zdolność do tego, aby być podmiotem praw i obowiązków w granicach określonych przepisami prawa cywilnego. Każda osoba z chwilą ukończenia 18 lat jest wg prawa cywilnego pełnoletnia i nabywa **pełną zdolność do czynności prawnych**, czyli zdolność do wywołania swoim zachowaniem skutków prawnych, a więc nabywania praw i zaciągania zobowiązań we własnym imieniu w drodze czynności prawnych. **Ograniczoną zdolność do czynności prawnych** mają małoletni, którzy ukończyli 13 lat. Takie osoby nie mogą bez zgody swego przedstawiciela ustawowego dokonywać czynności prawnych rozporządzających i zobowiązujących. **Nie mają** zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły 13 lat oraz ubezwłasnowolnione całkowicie. Osoba która ukończyła 13 lat może być **ubezwłasnowolniona** całkowicie lub częściowo, jeżeli wskutek choroby psychicznej,

niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem (art. 13 kc.). Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona całkowicie lub częściowo z powodu choroby psychicznej i niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

Skutkiem ubezwłasnowolnienia jest brak możliwości samodzielnego podejmowania decyzji dotyczących swojej osoby i majątku, co ma na celu ochronę interesów osobistych i majątkowych ubezwłasnowolnionego. Czynność prawna dokonana przez taką osobę jest nieważna.

Ubezwłasnowolnienie następuje na mocy postanowienia sądu. W sprawach tych właściwy jest sąd miejsca zamieszkania osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie, a przy braku miejsca zamieszkania – sąd miejsca jej pobytu. W naszym przypadku Sąd Okręgowy w Lublinie, który rozpoznaje sprawę na rozprawie w składzie trzech sędziów.

Wniosek o ubezwłasnowolnienie może złożyć:

- małżonek osoby, której dotyczy ten wniosek;
- jej krewni w linii prostej tj. zstępni (syn, córka, wnuk) wstępni (ojciec, matka, dziadkowie)
- rodzeństwo, jeśli nie ma przedstawiciela ustawowego osoby, której wniosek dotyczy;
- jej przedstawiciel ustawowy.

Kto zgłosił wniosek o ubezwłasnowolnienie w złej wierze lub lekkomyślnie, podlega karze grzywny.

Uczestnikami tego postępowania są z mocy samego prawa:

- wnioskodawca;
- osoba, której dotyczy wniosek;
- jej przedstawiciel ustawowy;
- małżonek osoby, której dotyczy wniosek o ubezwłasnowolnienie.

Postępowanie sądowe toczy się z udziałem prokuratora.

Organizacje pozarządowe, do których zadań statutowych należy ochrona praw osób niepełnosprawnych mogą wstąpić do postępowania sądowego w każdym stadium. Osobę, której dotyczy wniosek sąd wysłuchuje niezwłocznie po wszczęciu postępowania z udziałem biegłego psychologa oraz lekarza psychiatry lub neurologa.

Do wniosku powinno być załączone świadectwo lekarskie wydane przez lekarza psychiatrę o stanie psychicznym osoby, której dotyczy wniosek lub **opinia** psychologa o stopniu niepełnosprawności umysłowej lub **zaświadczenie** z poradni przeciwalkoholowej czy też poradni leczenia uzależnień w zależności od tego, z jakiego powodu ma być orzeczone ubezwłasnowolnienie.

Osoba, której dotyczy wniosek ma być **zbadana** przez biegłego lekarza psychiatrę lub neurologa, a także psychologa. Sąd może, jeśli na podstawie opinii dwóch biegłych lekarzy uzna to za niezbędne, zarządzić oddanie takiej osoby pod obserwację w zakładzie leczniczym.

W **postanowieniu** o ubezwłasnowolnieniu sąd orzeka czy ubezwłasnowolnienie jest całkowite czy częściowe i z jakiego powodu. Z urzędu przesyła prawomocne postanowienie sądowi rodzinnemu i opiekunów celem ustanowienia kuratora lub opiekuna dla osoby ubezwłasnowolnionej.

Sąd **uchyli** ubezwłasnowolnienie, gdy ustaną przyczyny, dla których je orzeczono lub zmieni ubezwłasnowolnienie całkowite na częściowe.

Tekst: Stanisław Wójcicki

Urodzenia (07.12.2021 r. – 29.03.2022 r.)

Imię i nazwisko	Miejscowość
CIEŚLIK WOJCIECH	OLEŚIN
GŁOWACKA ANASTAZJA	KURÓW
GŁUCHOWSKI NIKODEM	BARŁOGI
JAŁOCHA ANTONINA	KLEMENTOWICE
KOZAK FLORIAN	PŁONKI
KRAUZE BARTŁOMIEJ	KLEMENTOWICE
KRAUZE OLIVIA	KLEMENTOWICE
KUREK WIKTORIA	KURÓW
MACIEJUK JAKUB JAROSŁAW	KURÓW
MAKUCH NIKODEM	PŁONKI
NICIŃSKA LAURA	KURÓW
PRZYCHODZEN TYMON ANDRZEJ	KURÓW
SHUSHPANOV MICHAŁ	ZASTAWIE
STRUŻEK MAJA	PŁONKI
BIENIEK MAJA ANASTAZJA	PŁONKI

Zgony (07.12.2021 r. – 29.03.2022 r.)

Imię i nazwisko	Miejscowość
ABRAMEK MARIAN (lat 73)	KURÓW
BERNAT ŁUCJA ANASTAZJA (lat 88)	BRZozowa GAĆ
BOLESŁAWSKA IRENA BARBARA (lat 90)	KURÓW
BUGALSKI RYSZARD WŁADYSŁAW (lat 74)	BRZozowa GAĆ
CHABROS MIECZYSLAW (lat 85)	DĘBA
CHMURZYŃSKA KAZIMIERA (lat 90)	KURÓW
CYBULSKA WANDA MICHALINA (lat 90)	KURÓW
DUDA RAFAEL TOMASZ (lat 49)	KURÓW

FRANCZAK ZOFIA ALEKSANDRA (lat 96)	KLEMENTOWICE
GŁOWACKI KRZYSZTOF (lat 67)	CHOSZCZÓW
GOLUCH STANISŁAW JÓZEF (lat 78)	KŁODA
JANICKA JANINA ANNA (lat 90)	KŁODA
JANICKI KAZIMIERZ EUGENIUSZ (lat 96)	KŁODA
JAROSZYŃSKI ZBIGNIEW LEON (lat 83)	OLEŚIN
KOWALIK JAROSŁAW GRZEGORZ (lat 65)	BUCHAŁOWICE
LIPA HELENA (lat 88)	OLEŚIN
MAŃKA HELENA (lat 86)	PŁONKI
ODZIOBA OSIŃSKA MARIA MAŁGORZATA (lat 75)	KURÓW
OSEK JÓZEF (lat 77)	BRONISŁAWKA
PAJÓREK MARTA ELŻBIETA (lat 63)	KURÓW
PANECKA TERESA JÓZEFA (lat 94)	KURÓW
PARTYCKA ZOFIA ANNA (lat 94)	KURÓW
PIECH CZESŁAW ROMAN (lat 88)	ŁĄKOĆ
PITUCHA BOGUSŁAW JÓZEF (lat 65)	KURÓW
POLAK STANISŁAWA IRENA (lat 99)	POSIÓLEK
RODZIK ZOFIA JANINA (lat 94)	KLEMENTOWICE
SOWIŃSKA BARBARA ALEKSANDRA (lat 84)	KURÓW
SUŁEK ZOFIA (lat 91)	KLEMENTOWICE
TUSIŃSKI GRZEGORZ (lat 45)	KLEMENTOWICE
WIERAK ZOFIA TERESA (lat 77)	SZUMÓW
WIŚNIEWSKA JANINA (lat 86)	BRZozowa GAĆ
WÓJCIK MARIANNA (lat 92)	KURÓW
ZABIEGAŁA STANISŁAW (lat 96)	PŁONKI
RACZYŃSKA ADELA (lat 85)	DĘBA
KOŁODZIEJ TADEUSZ (lat 69)	OLEŚIN

13

100

FOMAPAN

9

8

